

ware

TEA
OR

42419

2725 L

noaptea

BIBLIOTECA TEATRULUI NATIONAL

WILIAM SHAKESPERRE

NOAPTEA REGILOR

SAU

CE-AI VOI

Comedie în 5 acte și 2 tablouri

TRADUCERE

D-L I. PEREȚA

EDITURA VIATA ROMANEASCA SA
LIBRARIA ALCALAY BUCURESTI

No. 15

Lei 7.50

In editura
„VIAȚA ROMÎNEASCĂ” S. A.
LIBRĂRIA ALCALAY

Calea Victoriei, 37 și Str. Lipscani, 88

A apărut din

BIBLIOTECA JURIDICĂ

M. A. DUMITRESCU

No. 1.—	Manual de drept civil	Anul I—	Lei 25
„ 2.—	„ „ „ roman	„ I—	„ 15
„ 3.—	„ „ „ penal	—	„ 20
„ 4.—	„ „ „ roman	Anul II—	„ 16
„ 5.—	„ „ procedură civilă	—	„ 20
„ 6.—	„ „ „ penală	—	„ 16
„ 7.—	„ „ drept civil.	Anul II	
	Obligațiunile și Probele . . .	—	„ 18

Manuale sub presă

- No. 8. — Manual de drept civil. — Anul II :
 Successiunile și Donațiunile.
No. 9. — Manual de drept civil. — Anul III.
No. 10. — „ „ „ comercial.

NOAPTEA REGILOR

SAU

CE-AI VOI

Comedie în 5 acte și 7 tablouri

Inov. A. 16. 728

563 175

BIBLIOTECA TEATRULUI NATIONAL
EDITATĂ DE „VIAȚA ROMÂNEASCĂ”

No. 15.

42419

WILIAM SHAKESPEARE

NOAPTEA REGILOR

SAU

CE-AI VOI

— Comedie în 5 acte și 7 tablouri —

Traducere de D-l I. PERETZ

43987
78634

BUCUREȘTI
EDITURA „VIAȚA ROMÂNEASCĂ”, S. A.
Librăria ALCALAY
37, Calea Victoriei, 37

COPIED 1953

1956

Biblioteca Centrală	...ctară
"Carol I" București	
Cota	42 419

RE81/09

B. C. U. - Bucuresti

C43987

P R E F A Ț Ă

Primul număr al acestei Biblioteci, înființată de către mult regretatul Pompiliu Eliade, fostul director general al Teatrelor, a apărut în 1909 și cuprindea traducerea piesei „Heidelbergul de altădată”. Au apărut de atunci o serie de lucrări dramatice de înaltă valoare, tălmăcite de fruntași ai literaturii noastre, precum și unele piese originale, jucate pe scena Teatrului Național.

„Biblioteca Teatrului Național” reappare acum, și va urmări programul tras de întemeietorul ei; în același timp, vom căuta să tipărim și traduceri din autorii străini celebri, cari n’au fost încă reprezentate; în felul acesta, „Biblioteca Teatrului Național” va deveni, cu vremea, o colecție cuprinzând capod’operele dramatice ale tuturor literaturilor.

EDITORUL

ACTUL I=iu

P E R S O A N E L E :

ORSINO, ducele Illyriei

SEBASTIAN, un tânăr gentilom

ANTONIO, un căpitan marinar prieten cu
SEBASTIAN

UN CAPITAN marinar prieten cu VIOLA

VALENTIN

CURIO

gentilomi la curtea ducelui

SIR TOBY BELCI, unchiul Oliviei

SIR ANDREW AGUESCHEEK

MALVOLIO, intendent la OLIVIA

FABIAN

CLOWNUL

servitori la OLIVIA

OLIVIA, contesă

VIOLA, sora lui SEBASTIAN

MARIA, servitoarea OLIVIEI

LORZI, UN PREOT, MARINARI, ȚIȚERI, MU-
ZICANȚI ȘI SERVITORI

SCENA: Un oraș în Illyria și coasta mării a-
proape de oraș.

ACTUL I

SCENA I.

Un apartament în palatul ducelui.

Entră: DUCELE, LORZI și CURIO, MUZICANȚI
așteptând ordine.

DUCELE. Cântați, dacă iubirea se hrănește
Cu melodie, dați-mi din belșug
Ca săturată pofta-mi să slăbească..
Să moară.— Inc'oda! E așa dulce
Imi sună la ureche ca zefirul
Blond, care suflă peste viorele,
Furându-le mi-ezme!— Stați: destul!
Nu mai e așa de dulce ca întâiu.
Iubire, cât ești tu de schimbătoare!
Iubirea plăsmuește
Inchipuiri cu atâta fantazie
Incât fantastică e însă'si.

CURIO. Vreți să vânați, seniore?

DUCELE. Și ce oare?

CURIO. Vr'un cerb.

DUCELE. Da, da, pe cel mai scump ce-l am;
(se scoală)

Când ochii mei zăriră pe Olivia,
Crezui că cerul se mai limpezește!
In cerb mă prefăcui în acea clipă

Și dorul meu, ca un copoi sălbatec
De atunci mă urmărește.
(Intră Valentin)

SCENA II.

DUCELE. Ei, ce-a zis?
VALENTIN. Seniore, nu am fost lăsat să intru
Dar servitoarea'mi dete acest răspuns:
Nici chiar natura, șapte ani de acum
Nu va putea să'i zărească fața;
Ci va umbla cu ea acoperită
Și zilnic va stropi cu amare lacrimi
Odaia ei, ca astfel să menție
Moartă iubirea unui frate drag
Ce-i încă viu în trista-i amintire.

DUCELE. O, dacă are un suflet ce-i în stare
Să dea atât pinos de amor la frate
Cum va iubi, atuncea, când săgeata
De aur va ucide orice alt dor
In ea, și când și inima și creier,—
Tronurile domnești ale fapturei,—
Ocupate vor fi de un singur rege!
Haidem cu toții.— Vreau culcuș de flori,
Să-mi întind doru'n umbră de boschete.
(Ese)

SCENA III.

Intră: VIOLA, CAPITANUL și MARINARI.
VIOLA. Ce țară e aceasta?
CAPITAN. E Illyria.

VIOLA. Și ce să fac acum în Illyria,
Când frate-meu e'n câmpii Eliței?
Dar poate n'a murit:—ce credeți voi?

CĂPITAN. Abia pe voi norocul v'a salvat.

VIOLA. Bietul meu frate, o fi scăpat și el.

CĂPITAN. Se poate, d-nă, și ca să-ți dau curaj
Pot să-ți spui că spărgându-ni-se nava
Pe când și d-ta și roi, puținii,
Ce-am mai rămas, ne acățam de barcă
L'am văzut cum, nădejdea îndrăgându-l,
El se legă de un catart, pe care,
Ca Arion călare pe delfin,
Eu îl văzui luptându-se ca valul
Cât îl urmați cu ochii...

VIOLA. Ține, bani.
Pentru ce-ai spus. Chiar mântuirea mea
Imi dă speranțe și cuvântul tău
Le întărește. Dar cunoști tu țara
Aceasta? (Se scoală).

CĂPITAN. Doamnă, sunt născut acilea,
La trei ceasuri de drum din acest loc.

VIOLA. Cine domnește aci?

CĂPITAN. Un duce nobil,
La firé și la nume.

VIOLA. Cum îl cheamă?

CĂPITAN. Orsino.

VIOLA. Orsino! Adesea tatăl meu
Rostea numele lui. Era flăcău.

CĂPITAN. Și e și acuma, sau până mai deunăzi
Căci d'abea de o lună am plecat d'acea
Și se șoptea atunci—fiindcă știu
Că de cei mari cei mici tot flecăresc

Că-e îndrăgostit de prea frumoasa
Olivia.

VIOLA. Și cine este ea?

CĂPITAN. O fată prea cuminte, o contesă.
Tatăl ei a murit acum un an
Lăsând'o în paza singurului fiu
Un frate ce muri curând în urmă.
De dorul lui ea fuge acum de lume
Și de bărbați.

VIOLA. O de aș putea sluji
Așa femeie, să mă întorc în lume
Numai când soarta s'ar schimba în bine
Și pentru mine!

CĂPITAN. Lucrul este greu!
Căci nu vrea să primească curtenire
Nici dela duce.

VIOLA. Vorba ți-e frumoasă
Și de și firea deseori ascunde
C'un zid de frumusețe părăgaiul
Vroesc să cred că ți se potrivește
Cugetul cu plăcuța-ți aparență,
Te rog, dar, și te voi plăti prea bine
Să nu spui cine sunt, să mă ajuți
Ca travestită să pot lua întocmai
Chipul dorit de mine. Voi sluji
Pe duce, mă vei prezenta la dânsul
Ca nobil paj și nu va fi degeaba
Eu pot să cânt și muzică să-i fac
Și slujba mea de preț are să-i fie.
Ce s'o mai întâmpla o să vedem,
Numai făcerea ta să mă ajute.

CĂPITAN. Vei fi deci paj și eu chiar mut voi fi.
Vorbă de-oi spune eu, să-mi pierd vederea.

VIOLA. Îți mulțumesc ; du-mă la el acuma.
(Ese)

SCENA IV.

Intră : SIR TOBY BELCI și MARIA.

SIR TOBY. Ce naiba-i mai veni și nepoate-mi să pue atâta la inimă moartea lui frate-său. Eu atâta știu că grija e dușmana vieții.

MARIA. Pe legea mea, Sir Toby, ar trebui să vii mai devreme noaptea acasă, nepoata d-tale, stăpâna mea, e foarte scârbită de purtarea d-tale.

SIR TOBY. Ei, mai bine să se scârbească, decât să scârbească.

MARIA. Da, însă te-ar îmbrăca mai bine, dacă te-ai ține în marginile modeste ale cuviinței.

SIR TOBY. M'ar îmbrăca mai bine? N'am nevoie să mă 'mbrac mai bine decât așa. Hainele astea sunt destul de bune pentru băutura; și tot așa și cizmele și cui nu-i place să se spânzure de urechi.

MARIA. Atâta chef și băutura o să te 'mbolnăvească: auzeam pe stăpâna mea vorbind de asta mai alaltăeri și de un cavaler într'o ureche, pe care l'ai adus aci ca să-i facă curte.

SIR TOBY. Cine, Sir Andrew Agueschek?

MARIA. Da, el.

SIR TOBY. E cel mai mare om din Illyria.

MARIA. Ce are aface asta cu vorba noastră?

SIR TOBY. Cum ce are aface? Are 3000 de galbeni venit pe an.

MARIA. Da, dar galbenii lui n'o să-i ajungă nici un an măcar! E sărit de tot și mână spartă.

SIR TOBY. Rușine să-ți fie să vorbești așa. Cântă din contrabas și vorbește vreo trei patru limbi, vorbă cu vorbă, fără carte, și are toate darurile dela natură.

MARIA. Are, așa e, chiar prostia o are dela natură. Pentrucă nu m'îmai că e nebun, dar mai e și pe deasupra și gâlcevitor de frunte; și dacă n'ar avea darul să fie un fricos ca să-și mai potolească gustul de ceartă, de mult, așa crede lumea cu scaun la cap, ar fi avut darta să zacă în mormânt.

SIR TOBY. Pe pumnul meu, sunt niște păcătoși și niște bârfitori cei ce spun așa despre dânsul. Care sunt aceia?

MARIA. Cei cari mai adaugă pe deasupra, că se îmbată în fiecare noapte în tovărășia d-tale.

SIR TOBY. Bând în sănătatea nepoate-mii: am să beau în sănătatea ei cât timp va mai fi loc pe beregată și băutură în Illyria: cine nu vrea să bea în sănătatea nepoate-mii, până nu'i se învârtesc creerii în cap ca o vârtelniță, e un mișel și un ticălos. Dar, vorbă! Castiliano volto, căci iată sosește Sir Andrew Aguescheck!

(intră Sir Andrew Aguescheck)

SCENA V.

SIR ANDREW. Sir Toby Belci— ce mai faci? Sir Toby Belci!

SIR TOBY. Dragă Sir Andrew.

SIR ANDREW. Noroc, frumoasă damă.

MARIA. Și d-tale asemenea, domnule.

SIR TOBY. Acostează'o, Sir Andrew, acostează'o.

SIR ANDREW. Ce e asta?

SIR TOBY. Servitoarea nepoate-mii.

SIR ANDREW. Amabilă doamnă Acosteazăo, aș dori să-ți fac cunoștința cât mai aproape.

MARIA. Mă chiamă Maria, d-le.

SIR ANDREW. Amabilă d-nă Mary Acosteazăo.

SIR TOBY. Te 'nșeli, cavaliere: Acosteazăo, înseamnă întâmpin'o, dă-te pe lângă ea, fă-i curte, asaltează'o.

SIR ANDREW. Pe legea mea, în fața lumii, asta înseamnă „acostează'o“?

MARIA. Rămâne-ți cu bine, d-lor.

SIR TOBY. De o lași să plece așa, Sir Andrew, să n'aibi parte să mai tragi sabia în viața ta.

SIR ANDREW. De pleci așa, madam, să n'am parte să mai trag sabia în viața mea. Frumoasă d-nă, crezi cumva că ai pus mâna pe un prost?

MARIA. Nu d-le, n'am pus mâna pe d-ta.

SIR ANDREW. O fi, dar o să pui, iată mâna mea.

MARIA. Ascultă, d-le, gândul e slobod: te rog pune-ți mâna 'n putinei și las'o să umezească.

SIR ANDREW. De ce, inimioară? Ce metaforă e asta?

MARIA. E curată metaforă, d-le.

SIR ANDREW. Ei, te cred, Nu sunt așa de zevzec ca să nu-mi țin mâna curată. Dar ce-i cu gluma d-tale?

MARIA. E curată glumă, d-le, o prostie.

SIR ANDREW. Mai ai multe de astea?

MARIA. Da, d-le, și 'n vârful degetelor; uite acum a îți las mâna, nu mai am. (Ese).

SIR TOBY. Cavalerie, ai nevoie de un pahar de vin de Canarii: când ți-am mai văzut așa de pleoștit?

SIR ANDREW. Cred că niciodată în viața d-tale, afară numai dacă m'oi fi văzut pleoștit de vinul de Canarii. Mi se pare uneori că n'am mai mult spirit decât orice biet creștin sau orice om de rând. Pricina e că mănânc multă carne de vacă și socot că-mi vatăm inteligența.

SIR TOBY. Nu încape îndoială.

SIR ANDREW. Și m'am gândit să mă las de ea. Plec mâine acasă Sir Toby.

SIR TOBY. Pour quoi? Scumpe cavalerie?

SIR ANDREW. Ce e aia, pourquoi? Inseamnă: Da sau nu? Ce rău îmi pare că n'am întrebuințat în studiul limbilor vremea pe care am pus'o la scrimă, danț și luptele de urși: ei de așa fi urmat la litere!

SIR TOBY. Ehe! ce clădărie de păr ai fi avut în cap!

SIR ANDREW. De ce? ar fi avut aface ceva cu părul meu?

SIR TOBY. Nici vorbă, mai ales că vezi foarte bine că nu prea e creț din fire.

SIR ANDREW. Dar îmi stă bine și așa, nu e adevărat?

SIR TOBY. Perfect, atârnă ca inul pe fuior, și tot sper să văd într'o zi o femeie luându-te între genunchi și torcându-ți-l.

SIR ANDREW. Ți spun drept, mâine p'ec acasă;

Sir Toby: nepoata d-ta'e, nu vrea să fie văzută; sau dacă se lasă pun prinsoare patru contra una, că nu de mine. Și ducele de alături îi face curte.

SIR TOBY. Nu vrea să știe de conte; vrea o partidă potrivită cu ea, nu vrea să fie întrecută de soțul ei, nici în situație, nici în vârstă, nici în spirit. Am auzit'o eu când spunea asta. Lasă, e trai aici, omule.

SIR ANDREW. Atunci mai stau o lună. Sunt un tip din cele mai curioase de pe lume; mă prăpădesc uneori după mascarade și după petreceri.

SIR TOBY. Ești bun la fleacurile astea, cavalerie?

SIR ANDREW. Ca orice bărbat din Illyria, oricine ar fi el.

SIR TOBY. Dar, spune-mi, te pricepi la țopăit, cavalerie?

SIR ANDREW. Drept să-ți spun pot să sar ca o capră.

SIR TOBY. Și eu tot așa...Ca un berbec cu capre în farfurie. Până unde ai ajuns cu dansul la Gaillarde cavalerie?

SIR ANDREW. Și știi să fac roata mai bine ca orice om din Illyria.

SIR TOBY. De ce le ții ascunse toate acestea? De ce au toate aceste daruri o perdea în fața lor? De ce lași să se prăfuiască? De ce nu te duci la biserică în pas de gaillarde și să te 'ntorci în pas de curante? Eu în locul tău aș umbla numai tontoroi; ori ce-ași face, ar fi în măsură de danț. Ce socotești tu? Asta e lume să-ți ascunzi talentele? Mă gândeam eu, după cum e

de bine conformat piciorul tău, că a fost creat sub zodia Gaillaroei.

SIR ANDREW. Da, e solid, și e foarte bine într'un ciorap roșu ca focul. Ce zici? Facem vreun chef?

SIR TOBY. Ce-am putea face altceva? Nu ne-am născut în zodia Taurului?

SIR ANDREW. Taurul! Cei născuți în zodia asta știu numai să împungă și să lovească.

SIR TOBY. Nu domnule, să sară și să topăască. Ia să-ți văz salturile! (Sir Andrew joacă) ha! mai sus! ha, ha! perfect! (Ese).

TABLOUL II

SCENA I.

(Acelaș decor)

Intră: VALENTIN ȘI VIOLA (imbrăcată bărbătește).

VALENTIN. Dacă ducele urmează cu favorurile sale față de d-ta, Cesario, o să înaintezi iute: te cunoaște de trei zile numai și deja nu mai ești un străin.

VIOLA. Pui la îndoială prin urmare, sau caracterul lui sau deșteptăciunea mea, dacă te îndoești de continuarea dragostei lui: e nestatornic în favoaurile sale?

VALENTIN. Nu, crede-mă.

VIOLA. Îți mulțumesc. Iată vine ducele.

Intră: DUCELE, CURIO și CURTENI.

DUCELE. Care din voi văzu'ta pe Cesario?

VIOLA. La ordine, seniore, sunt aici.

DUCELE. Voi stați deoparte, tu, Cesario,
 Tu știi acuma tot; am răsfoit
 Cu tine cartea tainei suferenței (mai încet)
 Deci, dragul meu, fă-ți drumu pân' la
 [dânsa
 Nu te lăsa respins, stai lângă ușă
 Și spune-le că prinzi chiar rădăcini.
 Pe loc, pân'te-o primi.

VIOLA. Sigur, seniore,
 Dacă-i atât de cufundată în jale,
 Precum se spune, nu mă va primi.

DUCELE. Fă gură mare, treci peste orice margini
 Dar nu veni 'napoi fără folos.

VIOLA. Și de vorbesc cu ea, seniore, atunci?

DUCELE. Atunci descrie cum știi mai bine iubi-
 [rea mea,

Uimește-o povestindu-i a mea credință.
 O să-ți stea bine când îi vei vorbi,
 Mai lesne o s'asculte pe un tânăr
 Decât pe un trimis cu aspect mai grav.

VIOLA. Nu cred seniore.

DUCELE. Ba s'o crezi,
 Căci ți-ar tăgădui vârsta ferice
 Cin'te-ar numi bărbăt: buza Dianei
 Nu e mai fină sau mai roșie, glasu-ți
 Bland la sunet ca al unei fete
 Și tot seamănă'n tine a femeie.
 Știu că zodia îți este potrivită
 La misiuni de acestea.
 Noroc bun d'acuma
 Și vei trăi ca și seniorul tău
 Numind norocul lui norocul tău.

VIOLA. Mă voi sili să plac.
 Ce chin cumplit
 În locu'i să fac curte
 Când dorul meu e să'i fiu soție. (Ese)

SCENA II.

Intră: MARIA și CLOWNUL

MARIA. Ori îmi spui unde ai fost, ori nu-mi mai deslăşesc buzele niciodată ca să-ţi iau apărarea: stăpâna o să te spânzure fiindcă ai lipsit.

CLOWN. Las'o să mă spânzure: cine e bine spânzurat în lumea asta nu trebuie să se teamă de nici un drapel.

MARIA. Lămureşte-te.

CLOWN. Nu-l mai vede ca să se teamă de el.

MARIA. Vei fi spânzurat pentru că ai lipsit atâta vreme, sau vei fi dat afară, şi nu e acelaş lucru pentru tine?

CLOWN. O bună spânzurătoare împiedică adesea o căsătorie rea; şi cât despre dare afară e vară şi ea o să-mi vie în ajutor.

MARIA. Va să zică eşti hotărât?

CLOWN. Nu, de fel; dar hotărârea mea atârnă de două sfârşite.

MARIA. Că dacă se rupe una, te ții de cealaltă, dar dacă se rup amândouă, îți cad nădragii.

CLOWN. Se potrivește ce e drept, se potrivește. Ai apucat drumul bun. Dacă-l faci pe Sir Toby să se lase de băutură, ești o bucăfiică de femeie deșteaptă cum nu e alta în Illyria.

Giuseppe Linguini

MARIA. Destu', obraznicule, în privința asta: iață vine stăpâna; cere-ți iertare cuviincios, o să fie mai bine. (Ese în fund dreapta).

CLOWN. Înțelepciune, de e pe voia mea, ajută-mă să fac o pozna bună. Înțelepții ăștia care cred că te posedă se poartă ca nebunii și eu care desigur, că sunt lipsit de tine, pot să trec drept un om înțelept, căci ce zice vestitul Quinapalt: „mai bine un bun înțelept, decât un înțelept nebun“.

Intră : OLIVIA și MALVOLIO.

Noroc să vă dea D-zeu, stăpână.

OLIVIA. Afară nebunii.

CLOWN. N'auziți oameni buni. Dați pe dcamna afară.

OLIVIA. Ei, ești un nebun sărac la glume. Nu te mai vreau și apoi ai început să fii necuviincios.

CLOWN. Două defecte, doamnă, pe care băutura și bunul sfat le va îndrepta, căci dă nebunului sărac la glume băfură și nebunul prinde limbă. Sfătuește pe omul necuviincios să se îndrepte, dacă se îndreaptă nu mai e necuviincios, dacă nu, pune un cârpaci; să-l dregă și orice lucru dres este numai cârpeală virtutea ce greșește nu este decât cârpită cu păcat și păcatul ce se îndreaptă e cârpit cu virtute, dacă această simplită și logică încheiere va servi, bine, dacă nu, ce alt leac e? Doamna a poruncit să se dea afară nebunii. De aceea zic din nou, duceți-o afară.

OLIVIA. Am poruncit să te dea afară pe tine.

CLOWN. Greșeaă cât se poate de mare. Doamnă!

Cucullus non facit monachum: adică cum s'ar zice: nu am sticleți la cap. Bună stăpână, dă-mi voie, să-ți dovedesc că ești nebună.

OLIVIA. Poți s'o faci?

CLOWN. Cu toată dibăcia, buna mea stăpână.

OLIVIA. Fă deci dovada.

CLOWN. Trebuie să procedez ca la catechism, pentru asta; stăpână, șoricelul meu virtuos, răspunde-mi.

OLIVIA. Bine, în lipsă de altă distracție, îți cer dovadă.

CLOWN. Bună madonă, de ce ești cernită?

OLIVIA. Scumpe nebune, din cauza morții fratelui meu.

CLOWN. Gândesc că sufletul lui e în iad, stăpână.

OLIVIA. Ba știu, că sufletul lui e în rai, nebunule.

CLOWN. Cu atât mai mare nebunia-ți stăpână, să te cernești fiindcă sufletul fratelui d-tale e în rai. Scoateți nebuna de aci, d-lor.

OLIVIA. Ce crezi despre nebunul ăsta, Malvolio? așa e că merge mai bine?

MALVOLIO. Oh da, și o să meargă tot așa și până când l'or sgudui fiorii morții: boala, bătrânețea, care face pe înțelept să decază, îmbu-nează totdeauna pe nebun.

CLOWN. Să-ți dea D-zeu din timpuriu această boală grea d-le, ca să-ți se perfecționeze nebunia.

OLIVIA. Ce răspunzi la asta Malvolio?

MALVOLIO. Mă mir de d-ta, d-nă, că găsești plăcere să vorbești cu nătărăul ăsta. L'am văzut mai

dăunăzi păcălit de un nebun de rând care n'are minte nici cât o-piatră. Privește-l, și-a eșit din fire; cum nu râzi și nu'i dai ocazie, amu' este. Pentru mine oamenii înțelepți care bagă în seamă pe nebuni și îi fac haz, nu sunt altceva decât bufonii nebunilor.

OLIVIA. Ești prea egoist, Malvolio, și gustul tău nu prea e delicat. Când ești mărinimos, fără prihană și cu mintea liberă, iei drept ciripituri de păsări aceea ce d-ta iei drept ghiu'ele de tun. Nu există calomnie la un nebun privilegiat chiar dacă nu face altceva decât să critice; căci nu e nimic de criticat la un om într'adevăr cum se cade, oricât ar căuta el să găsească.

CLOWN. Mercur să-ți dea harul minciunii, pentru că vorbești bine despre nebuni.

(reintră Maria din casa de sus)

MARIA. Doamnă, sus în casă e un tânăr senior care dorește mult să vă vorbească.

OLIVIA. Din partea ducelui Orsino, așa e?

MARIA. Nu știu, d-nă; e un tânăr frăținos și bine.

OLIVIA. Cine dintre ai mei îl ține de vorbă?

MARIA. Sir Toby, d-nă, ruda D-v.

OLIVIA. Gonește-l de acolo, te rog. Vorbește numai prostii, rușine să'i fie! (Ese Maria) Du-te d-ta Malvolio. Dacă e cineva din partea Ducelui, sunt bolnavă, sau nu sunt acasă; spune ce vrei, numai să plece. (Ese Malvolio) Acuma ai văzut că nebunia d-tale s'a cam învechit, și nu mai place lumii.

CLOWN. Ai vorbit despre mine madonă, ca și cum fiul d-tale cel mai mare, Jupiter. să-i umple țeasta capului cuminte, s'ajungă nebun, căci iată vine cineva din neamul d-tale, care are o pia mater cât se poate de slabă.

(Intră: SIR TOBY BELCI)

OLIVIA. Pe cinstea mea, e pe jumătate beat. Cine e sus în casă unchiule?

SIR TOBY. Un gentilom!

OLIVIA. Un gentilom? Ce gentilom?

SIR TOBY. E un genti'om, asta e! (sughite) A dracului scrumbie! Ce mai faci, găgăuță?

CLOWN. Scumpe Sir Toby!

OLIVIA. Unchiule, unchiule, ct'n ai ajuns des de dimineată în așa hal?

SIR TOBY. Hal! ce hal? E cineva sus.

OLIVIA. Da, bine cine e?

SIR TOBY. Despre partea mea poate să fie și dracul, dacă vrea; nu-mi pasă. Dacă nu mă crezi ce-ți spui, mie mi-e tot una. (ese).

OLIVIA. Cu ce seamănă omul beat, nebune?

CLOWN. Cu un om înecat, cu un bufon și cu un nebun. Un prim pahar mai mult, îl face vesel, un al doilea îl înebunește, iar al treilea îl îneacă.

OLIVIA. Du-te de caută un polițai și pune-l să-l constate pe unchiul meu; e în gradul al treilea al băuturii, e la fund de tot, s'a înecat; du-te de-l caută.

CLOWN. Deocamdată e numai nebun acuma, d-nă, și bufonul o să vază de nebun. (Ese).

(Intră iar Malvolio)

MALVOLIO. D-nă, tânărul de sus jură că o să

vorbească cu d-ta! I-am spus că ești bolnavă, pretinde că știe lucru acesta, de aceea și vine să vorbească cu d-ta, i-am spus că dormi, părea că știa și asta și că de aceea vine să vorbească cu d-ta. Ce să mai spui, d-nă? E hotărât în contra oricărui refuz.

OLIVIA. Spune-i că nu trebuie să vorbească cu mine.

MALVOLIO. I-am spus și asta, și zice c'o să stea înfipt la ușă ca un stâlp al șerifului, ca o stan de peatră, căci vrea să-ți vorbească.

OLIVIA. Ce specie de om e?

MALVOLIO. O specie omenească.

OLIVIA. Ce fel de om?

ALVOLIO. De felul lui cam necuviincios, zice că vrea să-ți vorbească, fie că vrei d-ta fie că nu vrei.

OLIVIA. Cum e la față și de câți ani?

MALVOLIO. Nu e încă destul de bătrân ca să fie bărbat, nici destul de tânăr ca să mai fie băiat, nici carne, nici pește, e un fel de mijlociu între tânăr și bărbat. E foarte frumos și vorbește foarte vioi. Ai crede că d'abia dăunăzi a fost intercat.

OLIVIA. Să vie! Chiamă pe Maria.

MALVOLIO. Maria, d-na te chiamă. (Ese).

(Intră MARIA)

OLIVIA. Dă-mi vâul, vino, să mi-l pui pe față

Să a-cu'tăm și roua am'a a-că.

(Intră VIOLA)

VIOLA. Prea cinstita stăpână a casei, care e?

OLIVIA. Vorbește cu mine. și eu voi răspunde pentru ea. Ce dorești?

VIOLA. Strălucitoare minunăție și neîntrecută frumusețe, te rog, spune-mi dacă d-ta ești stăpâna casei, căci niciodată n'am văzut'o. N'aș vroi să întrebuițez greșit cuvântarea mea, căci nu numai că este întoarsă bine, dar m'am căznit mult s'o învăț pe din afară. Frumoase doamne, nu mă luați în răs că sunt foarte susceptibil, chiar la cea mai mică opunere!

OLIVIA. De unde ai venit, d-le?

VIOLA. Nu pot spune lucruri ce n'am învățat pe din afară, și întrebarea asta nu stă în rolul meu. Bună și frumoasă d-nă, dă-mi asigurarea că d-ta ești stăpâna casei ca să pot să-mi țin discursul.

OLIVIA. Ești actor cumva?

VIOLA. Nu, sufletețul meu duce, și totuși jur pe toate lațurile șireteniei că nu sunt aceea ce par. Ești stăpâna casei?

OLIVIA. Dacă nu mă înșel cumva, sunt.

VIOLA. De sigur că dacă ești, te înșeli, căci ce ți-e dat să împarți, nu-ți este dat să păstrezi.

Dar aceasta nu intră în comisionul meu: am să-mi urmez discursul spre lațla d-tale și să-ți arăt tot ce conține mandatul meu.

OLIVIA. Incepi deadreptul cu ce e mai important, te scutesc de laudă.

VIOLA. Vai și eu m'am căznit atâta să-l învăț și e poetic.

OLIVIA. Cu atât mai mincinos trebuie să fie.

Te rog, păstrează-ți-l. Am auzit că ai fost foarte îndrăzneț sus în casă, și făceai pe cei ce se apropiu de d-ta, mai mult să se minuneze de cât să te asculte. Dacă ești nebun, pleacă, dacă ești cu-

minte fi scurt. Nu sunt de loc dispusă să iau parte la un dialog așa de nepotrivit.

MARIA. Nu vrei să pornești odată, d-le? Uite p'aci ți-e drumul.

VIOLA. Nu, draguțo, am să mai stau puțin. Potoliți-vă nițel balaurul d-nă.

OLIVIA. Spune, ce vrei?

VIOLA. Sunt un sol.

OLIVIA. De sigur c'ai ceva urât să-mi comunici. de ești așa de încurcat în politeța d-tale. Indeplinește-ți însărcinarea.

VIOLA. Trebuie auzită numai de d-ta. Nu aduc nici o declarație de războiu și nici pretenții de omagii n'am. Țiu ramura de măslin în mână și vorbele mele sunt de pace.

OLIVIA. Și totuși ai început insolent. Cine ești? Ce vrei?

VIOLA. Insolenta ce s'a arătat în mine, am învățat-o deia cînipul cum am fost primit. Cine sunt și ce vreau sunt taine ascunse ca gîndul fecioarelor: pentru urechile d-tale, o revelație, pentru ale altora profanare.

OLIVIA. Lasă-ne singuri: să-i auzim revelația.

(Maria ese)

Acuma, d-le, spuneți discursul?

VIOLA. Prea dulce d-nă...

OLIVIA. Frumoasă idee și se poate spune multe asupra ei. De unde ai scos pasagiul?

VIOLA. Din pieptul lui Orsino.

OLIVIA. Din pieptul lui! In ce parte a pieptului?

VIOLA. Ca să răspund la fel, din cea dintăiu a inimii sale.

OLIVIA. A, l'am citit: e o erezie. Altceva nu mai ai de spus?

VIOLA. D-nă, fii bună, lasă-mă să-ți văz fața?

OLIVIA. Ai vreun mandat dela seniorul d-tale să tratezi și cu fața mea? Ai eșit din textul d-tale, dar o să tragem perdeaua ca să vezi portretul.

Privește-l, d-le, seamănă perfect cu aceea care-ți stă în față. Privește d-le, nu e bine făcut?
(își scoate vălul)

VIOLA. E foarte bine făcut, dacă e tot dela D-zeu.

OLIVIA. E autentic; duce la vânt și la ploaie.

VIOLA. Ce strălucitoare frumusețe, roșu și albul chiar natura le-a pictat. D-nă ești cea mai crudă femeie de pe lume, dacă vrei să duci frumusețea aceasta în mormânt fără să lași lumii copie de pe dânsa.

OLIVIA. O, n'am să fiu atât de răutăcioasă, o să las mai multe urme de frumusețea mea, o să-i fac inventarul, și fiecare amănunt și particularitate vor fi așternute în testamentul meu:—idem o gură cu două buze, roșii obicinuite, idem doi ochi verzi, cu pleoapele lor, idem un gât, o bărbie și așa mai departe.

Ai fost trimis aci să mă prețuești, nu e așa?

VIOLA. Acum văz cum ești, dar ești prea mândră, chiar diavolul de-ai fi, ești frumoasă. Seniorul meu de dragu-ți se topește.

Iubirea-i trebui răsplătită, chiar de-ai fi zîna frumuseței.

OLIVIA.

Cum?

Zici tu că mă iubește?

VIOLA.

Pătimaș.

Cu lacrimi, cu durere, cu suspine.

OLIVIA. Dar el îmi știe gândul; nu-l iubesc,

Deși îl cred virtuos și îl știu nobil,

Bogat și tânăr, fără de cusururi,

La vorbă priceput, viteaz, savant.

Și la făptură prea plăcut și bine.

Dar to'uși n'am iubire pentru dânsu',

El a primit răspunsul mai de mult.

VIOLA. De te-ași iubi așa cum te iubește

Seniorul, și aș pătimi atâta

N'aș înțelege acest refuz și nici

Nu l'aș pricepe.

OLIVIA. Și ce-ai face dar?

VIOLA. Mi-aș face un bordei colo la poartă

Și sufletu-mi eu l'aș chema în casă

Aș scrie versuri de'ntristat amor

Și le-aș cânta mereu întreaga noapte.

Numele ți-aș striga până la culmi

Ș'aș face să vibreze viu ecoul

Strigând „Olivia“ Pace n'ai avea

Ori unde te-ai întoarce pe pământ

Ș'ar trebui să aibi milă de mine!

OLIVIA. Multe-ai mai face! Și din ce neam ești?

VIOLA. E un neam mai presus de starea-mi,
deși-i bună.

Sunt gentilom.

OLIVIA. Seniorului să-i spui

Că nu'l iubesc și nici să mai trimeată

Afară numai dacă-i mai veni

Să-mi spui cum a primit răspunsu'. Du-te,

Îți mulțumesc de osteneală. Ține.

VIOLA. Nu am nevoie, d-nă, ține-ți punga:
Seniorul meu, nu eu, are nevoie
De recompensă.

Inimă de piatră.

Să ai'o'acel ce vei iubi cândva

Și ca stăpănu'mi fii disprețuită

Frumoasă răutate'ți zic: adio! (ese)

OLIVIA. „Multe-ai mai facel! Și din ce neam ești
„Un neam mai presus de starea-mi, de
-Iși-i bună

„Sunt gentiliom”. Da, cred și eu că ești

Făptura, vorba, fața, mincea, fapta

Îți dă nobleță înzecită:—Stai

Incet, încet!

Dacă senioru ar fi ca el. Ei ce?

Așa de iute molima se întinde?

Imi pare că'n ochii mei răsare

Și se impune tot mai cu putere

Farmecul lui. Ei, bine, așa să fiet

Malvolio?

(reintră MALVOLIO)

MALVOLIO. D-nă, sunt aci la ordin.

OLIVIA. Aleargă după acel sol obraznic

Al ducelui, căci și-a lăsat inelul

Acesta fără voia mea, și spune-i

Că nu-l vreau, nu vreau ca să măgulească

Pe-al său senior cu vre-o speranță. Nu

sunt

Eu pentru el, și, dacă vrea, să vie

Măine la mine, am să-i spun de ce.

Du-te Malvolio.

MALVOLIO. D-nă, plec îndată, (Ese).

OLIVIA. Nu știu ce fac, mi-e teamă că găsesc
 În ochiul meu un rău sfătuitor.
 Soartă arată-ți puterea, Ce e scris
 Va trebui să se 'ntâmple, — fie (Ese)

SCENA II.

intră VIOLA, MALVOLIO o urmărește.

MALVOLIO. Nu erai d-ta mai adineauri la con-
 sa Olivia?

VIOLA. Chiar adineauri, d-le.

MALVOLIO. Îți înapoiază inelul acesta, d-le; ai
 putut să-mi cruți oboseala, lășându-ți-l singur
 apoi. Ea mai adaugă, că trebuie să pui pe se-
 lorul d-tale în desnădăjduită asigurare că nu
 te-a să știe de dânsul, și încă ceva, a zis ca să
 nu mai îndrăznești să vii din nou pentru aface-
 rea lui, afară numai ca să'i spui că n a primit
 seniorul d-tale răspunsul. Primește inelul.

VIOLA. Nu a primit nici un inel dela mine. Nu
 reau nimic.

MALVOLIO. Lasă, d-le, i l'ai aruncat cu insolentă
 dorința ei este să-ți fie înapoiat. Dacă face să
 pleci pentru el, iată-l că zace în fața ochi-
 or d-tale, dacă nu să fie al cui l'o găsi. (Ese)

VIOLA. Nu i-am lăsat inel, ce-o fi vrând?

Ferește doamne, oi fi fermecat'o!

Mă privea mult, da, e adevărat

Și-mi pare că pierduse și vorbirea

Căci vorbea întrerupt și fără rost.

Ea mă iubește, sigur, și dibace

Cum e, iubirea'i îmi destăinuște.

Prin mesagerul ei posomorât.
 Nu e inelul meu. Seniorul nu
 Mi-a dat să'i dau vreunul. Ei sunt omul
 Sărmana! ar iubi mai bine un vis,
 Imbrăcăminte tu ești vicleșugul
 In care inimicul se ascunde.
 Ușor ce este pentru prefăcuți
 In inimi de femei să se așeze!
 Vai! Slăbiciunea noastră e de vină
 Căci cum suntem făcute așa stătem
 Ce-o să iasă acum? El o iubește
 Și eu, sărmana, îl iubesc pe dânsul,
 Atât de mult cât ține ea la mine.
 Ce o să se întâmple? Ca bărbat
 Nu pot pretinde dela el iubire
 Iar ca femei, vai de soarta mea,
 Suspiniul ei nu pot să-l potolesc!
 Timpule tu să deslegi totu', eu
 Nu pot. E nodul prea greu pentru mine.
 (Ese)

M

(CORTINA)

TABLOUL III.

SCENA I.

intră : SIR TOBY BELCH și SIR ANDREW
 AGUESCHEEK

SIR TOBY. Apropie-te, Sir Andrew, să nu fii în
 pat după miezul nopții înseamnă să fii sculat de
 vreme; și diluculo surgere, știi..

SIR ANDREW. Pre legea mea, nu știu. Știu că de
 stai târziu, stai târziu.

SIR TOBY. Concluzia e falsă: o resping ca pe un pahar gol. Când ești în picioare după miezul nopții și te duci apoi să te culci e de vreme prin urmare; când te culci după miezul nopții înseamnă să te culci de vreme. Nu constă oare viața noastră din cele patru elemente?

SIR ANDREW. Adevărat că așa se zice; dar eu cred că constă mai mult din mâncare și băutură.

SIR TOBY. Ești băiat învățat; deci s'ămâncăm și să bem. Maria! n'auzi! o sticlă de vin!

SIR ANDREW. Pre legea mea, iată vine bufonul.

intră : CLOWNUL.

CLOWN. Ce mai faceți, sufletelelor! n'ați văzut niciodată firma la cei trei nebuni?

SIR TOBY. Bine ai venit, zevzecule. Hai să'i tragem un cântec.

SIR ANDREW. Pre legea mea, nebunul are niște plămâni excelenți. Aș da peste patruzeci shilingi, să am așa picioare și așa voce dulce la cântat ca nebunul. Pre legea mea! ne-ai spus nebunii foarte plăcute în noaptea trecută, când ne-ai vorbit de Pigregromitos și Vapieaş trecând echinoxul lui Queubus; ai fost foarte bine, pre legea mea, și-am trimis șase gologani pentru amica ta, i-ai primit?

CLOWN. M'am prăpădit de mărînimia ta.

SIR ANDREW. Acum un cântec.

SIR TOBY. Făte'ncoa, iată șase bani pentru tine, să auzim un cântec.

SIR ANDREW. Iată și dela mine un bănuș; când un cavaler îți dă..

CLOWN. Vreți un cântec de dragoste, sau un cântec moral.

SIR TOBY. Un cântec de dragoste, un cântec de dragoste.

SIR ANDREW. Da, da, nu-mi pasă de viața morală.

(cântec)

CLOWN. Iubito, unde rătăcești?
 Amorul tău nu ți-l zorești?
 Vine spre a te îmbrățișa
 Viața lui s'o 'ndulcească
 Ziua'n brațe-ți să sfârșească
 Fericire dânsul vrea.

SIR ANDREW. Foarte bine, drept să spui.

SIR TOBY. Bine, bine.

CLOWN. Ce-i în mână nu-i minciună
 La iubirea cât de bună
 Nu conta pe viitor
 Așteptarea nu'i plăcută
 Vino deci de mă sărută
 Timpul trece și te ador.

SIR ANDREW. Are o voce dulce ca mierea, să n'are parte de cavaleria mea.

SIR TOBY. Și ce respirație contagioasă.

SIR ANDREW. Foarte dulce și contagioasă, ce drept.

SIR TOBY. Să'l auzi cu nasul, e în adevăr o duce contagioasă. Dar nu tragem și un chef zdravăn. Nu trebuie oare să speriem bufnițele cu un cântec care să scoată trei suflete dintr'un țesător?
 Nu e bine să facem asta?

SIR ANDREW. Dacă mă iubești, s'o facem. Și cântecul nostru să fie „Taci potaie“.

CLOWN. „Taci potaie“ cavalerie? O să fiu silit în cântec să te numesc câine, cavalerie!

SIR ANDREW. Nu e prima oară când constrâng pe cineva să mă numească câine. Incepe nebunule, se începe așa „Taci câine“.

CLOWN. Dacă tac n'o să încep niciodată.

SIR ANDREW. Bine, ai dreptate. Haide începe.
(ei cântă cântecul)

(intră : MARIA)

MARIA. Ce sunt miorlăiturile astea! Dacă stăpâna mea n'o chema pe Malvolio și nu i-o porunci să vă dea pe ușe afară, să nu mai îmi ziceți pe nume.

SIR TOBY. Stăpâna ta e o fătarnică, noi suntem politicieni, Malvolio e un nătăfleş și (cântă) „trei oameni veseli noi suntem“. Nu sunt oare rușă ea? Nu sunt de acelaș sânge? Mai las'o dragă! „Trăia un om în Babilon' dragă, dragă. (cântă).

CLOWN. Dracul știe. Dar cavalerul e splendid la nebunie.

SIR ANDREW. Ei, e bine el totdeauna când e dispus și eu tot așa. El e mai grațios ca mine, dar eu sunt mai natural.

SIR TOBY. „La douăsprezece Decembrie“... (cântă)

MARIA. Pentru Dumnezeu, liniștiți-vă.

(intră MALVOLIO)

MALVOLIO. Domnilor, ați turbat? Ori ce e? N'aveți minte, bunăcuviință, cinste, de faceți gălăgie ca derbedeii la vremea asta din noapte? Luați casa stăpână-mii drept o berărie, de răcniți cântecile dv. cele mai scandaloase fără să micșorați

glasul și făiă remușcare? Nu aveți respect de locul unde vă aflați, de persoane? **Nu** aveți nici o măsură?

SIR TOBY. Am ținut măsura la cântec. Du-te dracului.

MALVOLIO. Sir Toby, să vorbesc pe șleau cu d-ta. Stăpâna mea mi-a poruncit să-ți spui că deși te găzduște ca pe o rudă a ei, nu se ținește cu desfrăurile d-tale. Dacă poți să te lași de relele d-tale purtări, ești binevenit în casa ei; dacă nu, și ești dispus să te desparți de ea, e foarte bucuroasă să-ți spue adio..

SIR TOBY. Adio scumpă fa'ă, pornesc la drumul mare. (cântă)

MARIA. Nu, dragă d-le Toby.

CLOWN. „In ochii săi se vede că el moare” (cântă)

MALVOLIO. Va să zică așa stăm?

SIR TOBY. Nu voi muri nici când. (cântă)

CLOWN. Minți, ai să mori curând.

MALVOLIO. Fiuos vă șeade.

S. TOBY. „Să'i poruncesc să plece?” (cântă)

CLOWN. S'o faci de ți se trece. (cântă)

SIR TOBY. „Să'i poruncesc să plece?” (cântă)

CLOWN. „O nu, nu nu, nu îndrăznești s'o faci (cântă)

SIR TOBY. Ai eșit din ton, d-le. Minți, adică d-ta ești ceva mai mult decât un intendent? Nu cînta îți închipui fiindcă ești virtuos, că nu mai există pe lume prăjituri și bere?

CLOWN. Da, pe sfânta Ana, și ghimberul trebuie să fie cald când îl iei în gură.

SIR TOBY. Ai dreptate. Du-te d-le, și fă pe gro-

zavul cu slugile ni| cu noi. O sticlă de vin Maria!

MALVOLIO. Madame Mary, dacă ții la favoarea stăpânei mai mult decât la disprețul ei, nu trebuie să le dai mijloace pentru așa fapte necuviincioase; de altminteri d-na, o să afle tot, pe cinstea mea.

MARIA. Du-te de mârâie cât poțtești.

SIR ANDREW. Tot așa de bine ca și când bei când ți-e foame, ar fi să-l provoci și apoi să nu-ți ții cuvântul și să râzi de dânsul.

SIR TOBY. Fă asta cavalerie, am să-ți scriu o provocare, sau o să-i comunic indignarea ta prin viu grai.

MARIA. Dragă Sir Toby, aibi răbdare în noaptea asta; de când tânăru| trimis de duce a fost azi cu stăpâna mea, ea nu mai are liniște. Cât despre Monsenior Malvolio, lasă-l pe mine, dacă nu-mi voi bate joc de el și-l voi face de râsul tuturor, atunci puțteți crede că n'am nici atâta deșteptăciune ca să dorm întinsă în pat; știu ce am de făcut..

SIR ANDREW. Fă-ne hațârul, fă-ne hațârul, spune-ne ceva de el.

MARIA. Ei, d-le, uneori Malvolio ăsta e un fel de puritan.

SIR ANDREW. O, de așa crede, asta, l'aș bate ca pe un câine.

SIR TOBY. De ce, fiindcă e puritan? Care ți-ar fi bine cumpănitul motiv, cavalerie?

SIR ANDREW. N'am motiv bine cumpănit pentru asta, dar am un motiv destul de bun.

MARIA. Fie că'i puritan într'adevăr, sau altceva, e anost, e o secătură, un prost, care vorbește ca din carte și declamă cu gesturi mari; cel mai îngâmfat om de el însăși, așa de plin de calitate se crede, încât e convins că oricine se uită la el, îl iubește, și de acest defect al lui, am să mă folosesc ca să ticluiesc o răsbunare potrivită.

SIR TOBY. Ce vrei să faci?

MARIA. Am să arunc în calea lui câteva scrisori neînțelese de dragoste, în care, după culoarea bărbei, după expresia ochilor, după frunte și față, să se găsească el însuși personificat în chip simțitor; eu scriu aproape întocmai ca stăpâna mea, nepoata d-tale și abia dacă puțin se deosebește scrisurile noastre.

SIR TOBY. Perfect! prevăz o poznă.

SIR ANDREW. Și eu prevăz.

SIR TOBY. O să crează, după scrisorile ce ai să presari că ele vin dela nepoata mea și că ea e amoretată de dânsul.

MARIA. Cam așa e într'adevăr și calul meu de bătae..

SIR TOBY. Și calul d-tale o să facă un măgar din el.

MARIA. Măgar nu mă îndoesc.

SIR ANDREW. O să fie admirabil!

MARIA. Vă garantez, am să am de furcă cu el. O să vă las pe amândoi și o să pui și pe nebun să-l observați acolo unde o să găsească scrisoarea, ca să vedeți ce face și ce zice.

Acum noaptea asta la culcare și visați la aventura aceasta, adio. (ese MARIA)

SIR TOBY. Noapte bună, amazono.

SIR ANDREW. După mine e o fată bujă.

SIR TOBY. E ca un cățel credincios și mă adoră, ce vrei să'i fac?

SIR ANDREW. Și eu am fost adorat odată.

SIR TOBY. Hai să ne culcăm cavalerie. Ar trebui să mai trimeți după bani.

SIR ANDREW. Dacă nu voi putea să o iau pe ne-poata d-tale, atunci rămâi încurcat urât.

SIR TOBY. Trimite tu după bani și lasă, cavalerie, dacă n'o vei lua-o până în cele din urmă, să-mi spui mie măgar.

SIR ANDREW. De n'oi face-o, să nu mă mai crezi niciodată. Ia-o cum vrei.

SIR TOBY. Vino, vino, mă duc să fierb ceva vin e prea târziu să ne mai culcăm acuma, vino, cavalerie, vino cavalerie. (es).

SCENA IV.

(Un apartament în palatul ducelui)

Intră DUCELE, VIOLA, CURIO și alții

DUCELE. Muzică vreau, prieteni. Bună ziua Cesario, acuma acel cântec

Vechiu, ce l'am auzit noaptea trecută
Imi pare că'mi alină foarte mult

Patima, mai mult chiar decât un cântec
Vesel și ușuratic și vioi;

Haide spune măcar un vers acuma.

CURIO. Nu e aicea, dar dacă vrea seniorul, o să cânte altcineva.

DUCELE. Cine e acela?

CURIO. Este, bufonul, seniore, un nebun pe care

tatăl d-nei Olivia îl făcea mult haz, e pe aici pe lângă casă.

DUCELE. Caută-l și cântați voi pân'atuncia.

(ese CURIO. Muzică)

(intră VIOLA

Vino băete, d-e-i iubi vreodată
 In dulcii tăi fiori, reaminteste-ți
 De mine, căci iubesc adevărat
 Și sunt ușor și schimbător în toate
 Afară de iubita înfățișare
 A celei ce iubesc. Ei cum îți place
 Muzica asta?

VIOLA. E ca un 'ecou

Din locul unde e'ntronat amorul.

DUCELE. Frumos vorbești, deși ești tânăr, ochiu-ț
 S'o fi oprit și el pe vre-o iubită,
 Nu e așa?

VIOLA. Puțin, cu voia voastră.

DUCELE. Și ce fel este ea?

VIOLA. Ea seamănă

Cu d-ta.

DUCELE. E mai prejos atuncea
 Decât tine. Câți ani are?

VIOLA. Ca d-ta,

DUCELE: E bătrână, femeea va s'o iee
 Un mai bătrân ca dânsa, doar așa
 Se potrivesc la inimă amândoi;
 Căci noi, deși ne lăudăm atâta,
 Nu e gândirea mai capricioasă,
 Mai schimbătoare, mai ușor învinsă
 Ca a femeilor.

VIOLA. O cred, seniore.

DUCELE. Deci dragostea-ți mai tânără să fie
Decât ești tu, altfel iubirea ta
Nu ține, căci femeea-i trandafirul
Ce odată'nvolt, se vestejește 'ndată.

VIOLA. Așa sunt, vail Ele mor când sunt aproape
ca perfecte să devie.

Reintră CURIO și CLOWNUL.

DUCELE. Băete, vino, cântecul de azi noapte
Ascultă-l, tu; e cântec vechiu și simplu
Fetele care torc și împletesc
Și cele care Țes frumos la soare
Il cântă de obicei; e simplu și
Merge cu a iubirei inocență
Ca'n vremea veche.

CLOWN. Să 'ncep seniore?

DUCELE. Da, rogu-te, începe de ne cântă.

(CÂNTEC)

Vino moarte, vino iute
Să mă văd și 'ngropat
Sboară răsufare, du-te
Draga mea prea mult m'a torturat
Cu frunze fie giulgiuț alb
Impodobit
Cu mine moartea nimeni alt
N'a împărțit.
Nu vreau nici măcar o floare
Pe cernițul sicriu s' aruncați
Și nici lacrimi amare
Pe mormânt nu voesc să vărsați

D'al iubitei plâns îndurerat
 Mă veți cruța
 Și mormântul de ea în veți ignorat
 Imi veți săpa.

DUCELE. Ține pentru osteneala ta.

CLOWN. Nu e nici o osteneală, seniore, am simțit plăcere cântând'o.

DUCELE. Am să-ți plătesc plăcerea ta atuncia.

CLOWN. Adevărat, și plăcerea mea o să fie plătită, odată și odată.

DUCELE. Dă-mi voe acuma să te concediez. Să plece și ceilalți. (Ese CURIO și curtenii)

Încă odată

Mergi de 'ntâlnește acea răutate
 Și spune-i că iubirea-mi, mai presus
 Ca lumea, nu râvnește țarine întinse,
 Hărăzite de noroc
 Ce'n ochi-mi nu au nici un preț.
 Să'i spui că numai ea, minune și regină
 De daruri plină, inima-mi atrage.

VIOLA. Dar dacă n'o putea să te iubească?

DUCELE. Nu pot primi așa răspuns

VIOLA.

E drept.

Dar presupune că vre-o d-nă, are
 Iubire pentru d-ta, atâta
 Cât ai pentru Olivia; nu poți
 Ca s'o iubești și atuncia ce răspuns îi
 [dai?

DUCELE. Dar nu se poate o femeie
 Să sufere bătae așa mare
 Ca a inimei mele, nu'i femeie
 Destul de tare să reziste atâta,

Iubirea lor se poate numi poftă,
Din inimă, nu vine, ci din gură
Și suferă desgust și săturare.
Iubirea mea-i adâncă cum e marea
Ș'inghite tot atât. Nu compara
Iubirea ce o femeie mi-ar purta
Și ceeace o port Oliviei.

VIOLA. Dar știi...

DUCELE. Ce știi tu?

VIOLA. Știu cum poate să iubească
Femeea pe bărbat, și drept să-ți spui
Sunt tot cât suntem noi de credincioase
Avea tata o fată, ce iubea
Un om, cum te-aș iubi, de-aș fi femeie,
Eu pe d-ta.

DUCELE. Ce s'a întâmplăt cu dânsa?

VIOLA. Nimic, seniore, Nu și-a spus iubirea, lă-
sând ca taina, ca un vierme 'n floare
Să'i roază obrăjiorii; ofeliă, tăinuind'o
Și cufundată 'n melancolie
Șezu ca resemnarea pe morminte
Zâmbind durerii. Au n'a fost iubire?
Bărbații spun și jură multe, însă
Făgăduința nu'și prea țin, punând
In dragoste puțin și'n vorbă mult.

DUCELE. Și sora-ta murit'a din iubire?

VIOLA. In casa tatii, dintre toți copii
Eu singur mai trăesc, și nu știu dacă..
Să merg la acea doamnă?

DUCELE. Asta da.

Du-te în grabă, dă-i aceasta, spune-i
Că nu pot renunța, l'ășa iubire.

TABLOUL V.

SCENA V.

Grădina OLIVIEI

intră SIR TOBY, BELCI, SIR ANDREW și
FABIAN.

SIR TOBY. Vino încoace, senior Fabian.

FABIAN. Da, viu. De-oi pierde ceva din petrecerea asta

Să mă fiarbă de viu melancolia.

SIR TOBY. N'ai fi bucuros să vezi pe prostul și păcătosul acela de intendent ajungând de răs și rușine?

FABIAN. Aș sări în sus de bucurie; știi că el m'a scos odată din favoarea stăpânei din cauza unei lupte de urși.

SIR TOBY. Ca să-l supărăm o să aducem iar un urs și o să-l înebuiim, nu e așa sir Andrew?

SIR ANDREW. De n'am face-o, păcat de viața noastră.

SIR TOBY. Iată și hoțoaica.

(intră MARIA).

Ce mai nou, metalul meu de India?

MARIA. Ascundeți-vă câteși trei în boschetul acela: Malvolio vine pe drumul acesta, a stat până acuma la soare o jumătate de oră, dând umbrei lui lecții de bună purtare; observați-l, de aveți gust de răs căci știu că această scrisoare o să facă dintr'însul un idiot contemplator. Ascundeți-vă, de vreți să petrecem! (ceilalți se ascund). Stați acolo (aruncă jos scrisoarea) căci uite vine păstrăvul care trebuie prins cu un dița. (Ese).

(intră MALVOLIO).

MALVOLIO. Numai norocul e ce e, „norocul e tot”. Aşami-a spus odată Maria că are înclinaţie pentru mine, şi am auzit'o chiar eu cu urechile mele zicând cam aşa: că de-ar fi să'i placă cineva, apoi ar fi unul ca mine. Pe urmă, vorbeşte cu mine cu mai mult respect decât cu toţi ceilalţi ce sunt aici în serviciu. Ce să cred despre asta?

SIR TOBY. Neobrăzatul! Ce încrezut.

FABIAN. Să! tăcere! Când se gândeşte parcă'i un curcan.

Ia te uită cum se umfă în penel!

SIR ANDREW. Tii, ce l'aş mai bate pe modărlanul ăsta.

SIR TOBY. Tăcere...

MALVOLIO. Să fiu contele Malvolio...

SIR TOBY. Auzi canaşia!

SIR ANDREW. Impuşcă-l, împuşcă-l!

SIR TOBY. Taci, taci!

MALVOLIO. Mai sunt exemple: doamna dela Straceci a luat de bărbat pe şeful garderobei.

SIR ANDREW. Ruşine să-ţi fie căzătură.

FABIAN. O, tăceţi, acum a intrat adânc! Ia privi-l cum l'a amezit închipuirea.

MALVOLIO. După ce voi fi însurat cu ea de trei luni, voi sta lungit în jilţul meu mareţ...

SIR TOBY. Da-ţi-mi o piatră să-i scot ochiul!

MALVOLIO. Şi-mi voi chema oficianţii toţi împrejurul meu, îmbrăcat în haina mea de catifea brodată. După ce mă voi fi sculat din pat, unde voi fi lăsat pe Olivia dormind.

SIR TOBY. Mâncate-ar pucioaza iadu'ui.

FABIAN. Tăceți, tăceți!

MALVOLIO. Și atunci îmi voi da aerele potrivite cu situația mea, și după ce îi voi fi măsurat cu privirea arătându-le că îmi cunosc locul, cum ar trebui și ei să-și cunoască pe al lor, voi porunci să-mi cheme pe ruda mea Toby.

SIR TOBY. Inghițiți-ar iadul.

FABIAN. Ah! taci, taci, taci, ascultă-l cum e.

MALVOLIO. Șapte dintre oamenii mei, cu nespusă grabă vor eși după dânsul să-l caute. Eu mă încrunt în timpul ăsta, și poate îmi întorc ciasornicul, sau mă joc cu vrețninel bogat. Toby intră, se apropie și-mi face plecăciunea cuvenită.

SIR TOBY. Eu pe ăsta îl omor.

FABIAN. Să stăm liniștiți!

MALVOLIO. Ii întind mâna așa, înlocuind surâsul meu familiar cu o aspră privire de dojană.

SIR TOBY. Parcă Toby nu-ți dă una peste bot atunci?

MALVOLIO. Spunându-i „Vere Toby”, de oarece soarta m'a legat de nepoata d-tale, am și dreptul să-ți fac următoarele observații:

SIR TOBY. Ce face?

MALVOLIO. Trebuie să te lași de beție!

SIR TOBY. Cară-te de aici, râie.

FABIAN. Ei, răbdare, altfel încurcăm toate firele complotului nostru.

MALVOLIO. Afară de asta, îți pierzi vremea prețioasă cu un cavaler imbecil.

SIR ANDREW. De mine e vorba, vă asigur.

MALVOLIO. Un oarecare Sir Andrew.

SIR ANDREW. Știam eu că e vorba de mine, fiindcă mulți îmi zic imbecil.

MALVOLIO. Ce comedie mai e și asta? (ia scrisoarea).

FABIAN. Acuma e becața lângă laț.

SIR TOBY. Tăcere! De l'ar sfătui geniuș păcălelilor să i-o citească tare.

MALVOLIO. Pe viața mea, e scris de mâna stăpâni-mi; iată G-eurile ei, O-urile și T-eurile; și așa face ea pe P mare. E fără îndoială de mâna ei.

SIR ANDREW. Geurile. Ourile și Teurile, ce vrea să zică.

MALVOLIO. (citește). „Necunoscutului meu iubit aceasta și urările mele cele mai bune” tocmai stilul eil Cuț. voia d-tale, ceară. (Incet) și ca pecetie „Lucreția” ei cu care obicinuește să pecetluiască. E stăpână-mea. Către cine o fi?

FABIAN. Acum e gata, cu rărunchi cuț tot.

(citește) „„Jupiter știe că iubesc

Dar cin' să fie

Nimeni nu știe

Buzele mele nu vorbesc”.

„Nimeni nu știe”. Ce mai vine pe urmă? se schimbă măsura versului. „Nimeni nu știe”. Dacă ai fi tu acela Malvolio?

SIR TOBY. Du-te de te spânzură botlane.

MALVOLIO. (citește) Pot porunci acelui ce ador

Dar tac și sufăr de amor

Până la moarte voi tăcea

M. O. A. I. este viața mea.

FABIAN. Frumoasă enigmă.

SIR TOBY. Ștrașnică fată, v'am spus eu.

MALVOLIO. „M. O. A. I. este viața mea”. Ei, mai în'âi să vedem... să vedem... să vedem,

FABIAN. Ce mâncare de pește e asta!

SIR TOBY. Și cum se repede eretele la ea!

MALVOLIO. Pot porunci aceluia ce ador. Ei, da. Ea poate să-mi poruncească. Eu o slujesc, e stăpâna mea. Asta e evident pentru inteligența cea mai ordinară, nu e nici o încurcătură în asta,— și sfârșitul.. ce-o fi însemnând combinația asta alfabetică? De aș putea scoate ceva de aicea să semene cu mine. Binișor!! M. O. A. I. M... Malvolio... M... așa începe numele meu... M... dar nu mai e potrivelă în ce urmează, la probă nu prea ese. Ar trebui să urmeze A și e O.

FABIAN. Și cu O se sfârșește, sper.

SIR TOBY. Da, sau am să-l ciomăgesc până ce-o să strige O!

MALVOLIO. Și apoi vine un I.

FABIAN. I. De-ai avea ochi la spate, ai vedea mai multă batjocură la spate decât noroc în față.

MALVOLIO. M. O. A. I. Aluzia asta nu e așa limpede ca cea dintâi, și totuși dacă te 'ntorci puțin, tot se potrivește cu mine, căci fiecare din aceste litere e cuprinsă în numele meu. În cât... Acum urmează proză. (citește) „Dacă aceasta cade în mână ta, întoarce-o în minte-ți. În zodie sunt mai presus de tine, dar nu fi speriat de mărirea mea, unii sunt născuți mari, unii dobândesc mărirea și unora le vine în dar. Soarta ta își deschide mâinile, sângele și sufletul tău să le cuprindă, și ca să te obișnuiești cu ce ai să fii, despoaie-te de umila ta piele și apari ca altul.

Fii îndrăzneț cu o rudă, răutăcios cu slugile, limba ta să rostească maxime de stat, fă-te re-marcabil prin ciudățenia purtării tale, te sfătuiește aceea care suspină pentru tine. Amintește-ți cine ți-a admirat ciorapii tăi cei galbeni și a dorit să te vadă totdeauna cu jartierele încrucișate; îi spui, reamintește-ți. Curaj! Poți ajunge om, dacă dorești să fii; dacă nu, rămâi veșnic intendent, to-varăș al slugilor și nedemn să atingi degetele zei-ții norocului. Aceea care ar vrea să schimbe servi-tutea cu tine,

a ta ferici ă nenorocită”

Lumina soarelui și nu e mai clară.

E lămurit.

O să fii mândru, o să citeșc autori politici, o să mă răstesc la Sir Toby, o să mă curăț de muș-tele cunoștințe rele, o să fii pildă, om adevărat. Sunt semne vădite că stăpâna mea mă iubește, chiar mai deunăzi îmi admira ciorapii cei galbeni, și mi-a lăudat piciorul cu jartierele încrucișate; și prin aceasta dă pe față iubirea și cu un fel de îndemn mă silește să pun aceste îmbrăcăminte ce-i plac. Mulțumesc stelei mele, sunt fericit.

O să fii straniu, mândru cu ciorapii galbeni și cu jartierele, puse cruciș, cât mai repede am să le pui. D-zeu și steaua mea să fie lăcșuși! Iată și un postscriptum (citește) „Nu se poate să nu ghicești cine sunt. Dacă răspunzi la iubirea mea, lasă să apară aceasta în surâsul tău; surâșul îți stă bine, deci în fața mea, surâzi mereu, iubit scump și dulce, te rog”. D-zeule îți mulțumesc. O să surâd, o să fac tot ce vroești tu să fac. (ese).

FABIAN. Nu mi-aş da partea mea din păcăleala asta, nici pe o pensie de o mie de livre plătibile de către Sopliciu.

SIR TOBY. Aş lua de nevastă pe fată numai pentru păcăleala asta.

SIR ANDREW. Şi eu aş face la fel.

SIR TOBY. Şi eu n'aş cere altă zestre, decât o a doua glumă la fel.

SIR ANDREW. Nici eu.

FABIAN. Iată vine păcălicia noastră.

(reintră MARIA).

SIR TOBY. Vrei să pui piciorul tău pe gâtul meu?

SIR ANDREW. Sau pe al meu?

SIR TOBY. Să-mi joc libertatea la scris sau pageră şi să devin robul tău supus.

SIR ANDREW. Sau eu? spune drept.

SIR TOBY. L'ai vârât în așa vise, încât când l'o părăsi închipuirea lor, o să 'nebunească.

MARIA. Ei, spuneţi drept, i-a făcut efect?

SIR TOBY. Ca şi rachiul la o moaşă.

MARIA. Atunci dacă vreţi să vedeţi roadele jocului, observaţi prima lui apropiere de stăpâna mea; o să vie cu ciorapi galbeni şi galbenul e o culoare pe care nu o poate suferi, şi cu jartierele cruciş, o modă ce i-e displăcută; şi va surâde la ea, lucru pe care ea-l va găsi nepotrivit cu dispoziţia ei sufletească, fiind aplecată la melancolie; nu poate să rezulte pentru el, decât dispreţ şi necazuri. Dacă vreţi să vedeţi aceasta urmaţi-mă.

SIR TOBY. Până în fundul iadului, demon drăguț
și șiret!

SIR ANDREW. Mai viu și eu cu voi. (Es)

(CORTINA)

ACTUL III=lea

ACTUL III.

SCENA I. — O STRADA.

Intră SEBASTIAN și ANTONIU.

SEBASTIAN. N'aș fi vrut, să mă crezi, să te mai
turbur.

Dar de găsești plăcere 'n turburare
Nu te mai contrazic.

ANTONIO. Nu am putu?

Să te las singur, căci dorința mea
Tăioasă ca oțelul ascuțit,
Mă împinge 'nainte. Și nu numai
Dorința de a te vedea, deși
Ea ar fi fost destulă să m'aducă
Aci, dar grija de ce-o să se 'ntâmple,
Fiind străin aicea, unde cine-i
Lipsit de călăuză și prieteni
Ades încearcă neplăceri, și teama
A'mpins iubirea mea să te urmeze.

SEBASTIAN. O dragul meu și scumpul meu Anto-
nio,

Nu pot răspunde decât mulțumiri
Și iarăși și din nou, și adesea mari
Servicii sunt plătite așa de prost.
Dar de mi-ar fi puterea ca și voia.
Ai fi tratat mai bine.
Trebue să mă cunoști, Antonio.

Mă numesc Sebastian, tatăl meu era acel Sebastian de Metelin, de care ai auzit vorbindu-se. El a lăsat doi copii, eu și o soră a mea, amândoi născuți în acelaș ceas, și dacă cerul ar fi binevoitor, așa ar fi trebuit să și sfârșim. Dar d-ta n'ai lăsat să se întâmple așa.

Cu câteva ore înainte de a mă scăpa din valurile mării, în ea se scufundase sora mea.

ANTONIO. Vai!

SEBASTIAN. Era o copilă de care deși se spunea că-mi seamănă, era considerată de mulți ca frumoasă. Deși nu puteam să cred prea mult această, totuși voi spune cu îndrăsneală că ea avea un spirit, pe care nici învidia nu putea să ni-l numească frumos. Acum s'a înecat în apa amară, iar eu înec din nou amintirea în lacrămile mele.

De-acum amice să mergem în oraș.

ANTONIO.

Să mă ierți.

Umblând pe străzi eu sunt primejduit;
Odinioară eu am servit în luptă
Pe mare contra navei Ducelui,
De aceasta ar trebui ca să răspund
Dacă m'or prinde.

SEBASTIAN. Ai fi ucis mai mulți

Dintr'ai lui?

ANTONIO.

Nu-i ofensa sângeroasă;

Deși felul de ceartă și chiar timpul
Putea să facă să se verse sânge.
Dar ar fi de răspuns, plâind peșin,
C'am luat dela ei, tot ce aveau
Mulți din cetate pentru negoț, eu fui

Denunțat, deci de sunt acuma prios.
Voi plăti scump.

SEBASTIAN. Să nu ieși la iveală.

ANTONIO. Nu mi-ar fi bine. Na ia punga mea
In mahalaua dela sud e bine
Să stai: la „Elefant” eu îți prescriu
Ce avem de urmat: Cât îți pierzi vremea
Văzând orașul, mă strecor acolo.

SEBASTIAN. De ce-mi dai punga?

ANTONIO. Poate că dorești
Ceva, ce vrei să iei; și cred că n'ai
Bani în destui.

SEBASTIAN. O voi purta la mine
Deci te las, peste o oră ne 'ntâlnim...

ANTONIO. La „Elefant”.

SEBASTIAN. O să-mi aduc aminte. (Es)

SCENA II.

(GRADINA OLIVIEI).

intră: VIOLA și CLOWNUL cu o tobă

VIOLA. Sănătate prietene, ție și muzicii tale,
trăești din tobă?

CLOWN. Nu, d-le, trăesc pe lângă biserică.

VIOLA. Ești cleric?

CLOWN. De fel d-le, trăesc lângă biserică, fiind-
că stau la casa mea, și casa mea stă lângă biserică.

VIOLA. Așa am putea spune că regele trăește cu
o cerșetoare, dacă o cerșetoare ar trăi aproape de
dânsul sau că biserică stă pe lângă toba ta, dacă
toba ta stă lângă biserică.

CLOWN. Precum zici d-le... Ce e veacul ăsta!
O frază e doar, o mănășe de probă pentru o

minte pricepută, ce ușor se poate întoarce cu dosul în afară.

VIOLA. Da, e sigur, cei ce se joacă frumos cu vorbele, pot repede să le facă să se scălămboiască.

CLOWN. De aceea aș vrea ca sora mea să nu fi avut nume, d-le.

VIOLA. De ce, omule?

CLOWN. Cum, d-le, numele ei e o vorbă și dacă se joacă cineva cu vorba asta, ar putea face pe sora să se scălambăiască. Dar ce e drept, vorbele sunt niște canalii, de când făgăduelile le-au necinstit:

VIOLA. Motivul care e?

CLOWN. Intr'adevăr d-le, nu pot să-ți dau nici un motiv, fără vorbe; și vorbele au devenit așa de mincinoase, că mi-e greu să dovedesc adevărul cu ele.

VIOLA. Aș pune mâna 'n foc că ești un băiat vesel și nu-ți pasă de nimic.

CLOWN. Nu e așa, d-le, îmi pasă de ceva; dar, pe cugetul meu, nu-mi pasă de d-ta, dacă asta înseamnă a nu-mi păsa de cineva, d-le, apoi aș dori ca să te pot face nevăzut.

VIOLA. Nu ești tu nebunul d-nei Olivia?

CLOWN. Nu, de fel, d-le; d-na Olivia n'are nebuni, ea n'o să-și ție nebuni până nu se va mărita și nebunii față de bărbați sunt ca sardelele puse alături de scrumbii, bărbații sunt cei mai nebuni, eu sunt în realitate, nu nebunul ei, ci falsificatorul ei de cuvinte.

VIOLA. Te-am văzut acum în urmă la ducele Orsino.

CLOWN. Nebunia, d-le, merge împrejurul pământului, ca soarele ce lucește pretutindeni. Mi-ar părea rău d-le, dacă nebunul ar fi atât de des cu stăpânul d-tale, cum e cu stăpâna mea. Mi se pare că am văzut acolo pe înțelepciunea d-tale.

VIOLA. Dacă vrei să-ți râzi de mine, atunci nu mai stăm de vorbă. Ține, iată de cheltuială pentru tine (ii dă o monedă).

CLOWN. Jupiter să-ți dea o barbă când o mată avea ceva păr la 'ndemână.

VIOLA. Pe legea mea, că râvnesc să am una.

Stăpâna ta e înăuntru?

CLOWN. (arătând moneda) O pereche d'astea nu ar putea scoate pui?

VIOLA. Ba da, punându-le împreună și întrebuințându-le bine.

CLOWN. Aș vrea să joc rolul lui Pandurș din Trigia ca să aduc acestui Troilas o cresida.

VIOLA. Te-am înțeles amice, știi bine să cerșești. (ii dă o altă monedă).

CLOWN. Nădăjduesc că nu e lucru prea greu, d-le, să cerșești o cerșetoare. Stăpâna mea e acasă, d-le. Am să-i spun de unde vii, cât despre cine ești și ce vrei e mai presus de sfera mea; aș putea să zic de orizontul meu, dar vorba e uzată. (ese).

VIOLA. E destul de deștept pentru a face pe
[nebulul.

Și pentru asta trebuie spirit,

Trebuie să observe pe acela

De care râde, cine e și timpul,
Nu ca șoimul s'apuce orice pasări
Ce'i ese 'nain'e. E o meserie
Grea, tot atât ca una înțeleaptă,
Nebunia la el e potrivită,
Iară la înțelepți nenorocire.

(intră SIR TOBY și SIR ANDREW
AGUESCHEEK).

SIR TOBY. Sănătate, domnul meu!

VIOLA. Și d-tale d-le.

SIR ANDREW. Dieu vous garde, monsieur.

VIOLA. Et vous aussi, votre serviteur.

SIR ANDREW. Sper, d-le, că ești, și eu sunt al
d-tale.

SIR TOBY. Vrei să intri în casă? nepoata mea
e dornică, să te primească, dacă ai aface cu dânsa.

VIOLA. Sunt destinat pentru nepoata d-ta'e, d-le,
vreau să zic că ea este scopul drumului ce l'am
făcut.

SIR TOBY. Ince-cați ~~pic~~ picioarele, d-le, punându-le în
mișcare.

VIOLA. Picioarele mele mă pricep mai bine,
d-le, decât înțeleg eu ce vrei să spui, când mă
poftești să mi încerc picioarele.

SIR TOBY. Vreau să spun, d-le, ca să intri.

VIOLA. Îți voi răspunde mergând și intrând,
dar mi s'a luat înainte.

(Intră OLIVIA și MARIA).

Prea bună și desăvârșită d-nă! șă ploaie din
cer mirezme peste d-voastră.

SIR ANDREW. (aparte) Tânărul acesta e un curtezan rar.

Să ploaie mirezme. E bine.

VIOLA. Misiunea mea nu are glas, d-nă, decât pentru urechile d-voastră binevoitoare și propice.

SIR ANDREW. (aparte) „Mirezme binevoitoare și propice”. Am să le țin și eu gata pentru ocazii.

OLIVIA. Duceți-vă voi și lăsați-mă să ascult. (Es
SIR TOBY, SIR ANDREW și MARIA.

Dă-mi mâna d-le.

VIOLA. Dispuneți d-nă, de serviciul meu preaumil.

OLIVIA. Cum te numești?

VIOLA. Cesario mi-e numele, princesă.

Și vă sunt slugă.

OLIVIA. Slugă! N'a mai fost

Veselie pe lume de când joasa

Mircună făurita compimenul.

Eș i servitorul ducelui Orsino.

VIOLA. Și al domnie-voastre toți ai săi

De asemenea sunt servitorii voștri.

OLIVIA. La el nu mă gândesc, iară gândirea-i

Aș vrea să fie aiurea, nu la mine!

VIOLA. D-nă am venit să schimb gândirea voas-

lătră

În ce-l privește.

OLIVIA. O te rog, fii bun

Și nu mai vorbi de loc de dânsul

Dar de-ai găsi un alt subiect de vorbă,

Te-aș asculta cu mai mult drag decât

O muzică cerească.

VIOLA.

Scumpă doamnă

OLIVIA. Te rog, dă-mi voie. Știi că ți-am trimis
 După ultima vizită-ți aicea
 Un inel; astfel eu te-am înșelat,
 M'am înșelat pe mine, și pe omul
 Ce l'am trimis; trebuie să fiu de sigur
 Considerată 'n rău, forțându-te
 Să primești, prin șireata mea acțiune,
 Ce știai că nu e al d-tale,
 Ce-i fi crezând de mine?

Nu mi-ai înfierat cinstea cu bănueli neînfrâ-
 nate, concepute de o inimă tirană? Pentru un
 om cu mintea ageră ca d-ta destule am spus. Un
 vâl străveziu—nu un sân mi-ascunde biata inimă.
 Vorbește și spune ce gândești acum de mine.

VIOLA. Eu crez că nu ești aceea ce ești.

OLIVIA. De crezi așa, așa cred și de tine.

VIOLA. Atunci crezi bine: eu nu sunt ce sunt.

OLIVIA. Aș vrea să fii așa, cum doresc eu.

VIOLA. De-ar fi mai bine, d-nă, decât sunt

Aș vrea să fiu, acum sunt jurăria
 Dumitale.

OLIVIA. Frumos ce e disprețul

Pe buza-i necăjită.

Cesario! Jur pe roza primăverei

Pe inocență, cinste și-adevăr,

Pe orice, că te iubesc atâta

Incât cu toată 'nfumurarea ta

Mintea-mă nu poate de tine s'ascuțdă.

Nu scoate de aci, că fiindcă eu

Te iubesc, tu nu trebuie să răspunzi

Iubirei, ci din contră, că iubirea

Cerută'i bună, dată'i și mai bună.

VIOLA. Pe inocență și pe tinerețe
 Jur c'am un piept, un suflet și-o cre-
 [dință,
 Și că nici o femeie nu le are,
 Nici nu le va avea, ci numai eu,
 Adio, bună d-nă, niciodată
 N'am să mai viu să vă vorbesc de amorul
 Seniorului meu. (ese).

OLIVIA. Totuși să mai vii
 Căci poate să îndemni sufletul meu
 Ca să iubească ce urăște acuma.

SCENA III.

intră: SIR TOBY BELCI, SIR ANDREW
 AGUESCHEEK și FABIAN.

SIR ANDREW. Nu, drept îți spui, nu mai stat
 nici o minută mai mult.

SIR TOBY. De ce, iubite, spune-ți motivul.

FABIAN. Trebuie să expui motivul, sir Andrew.

SIR ANDREW. Cum dracu! am văzut pe nepoata
 d-tale, făcând mai multe favoruri servitorului du-
 celui, decât mi-a arătat mie vreodată; am văzut
 asta în grădină.

SIR TOBY. Te văzuse în momentul acela, copil
 bătrân, ia spune-mi.

SIR ANDREW. Precum te văz pe d-ta acuma.

FABIAN. A fost o mare dovadă de amor față
 de d-ta.

SIR ANDREW. Ei așa! vrei să mă protestezi?

FABIAN. Vreau să-ți dovedesc că e așa, d-le,
 pe temeiurile judecării și ale rațiunii.

SIR TOBY. Și aceste au fost judecători mari înainte de a se face Noe marinar.

FABIAN. A arătat favoruri tânărului în fața d-tale, numai ca să te exaspereze, să redeștepte curajul d-tale adormit, să puie foc și pară în inima d-tale și pucioasă în ficați. Ar fi trebuit atunci să te apropii de ea; și cu câteva glume alese, scăpărate atunci din minte, să fi amuțit pe tânărul acela. La aceasta se aștepta ea din partea d-tale. Acuma caută să-ți repari greșeala, printr'o laudabilă încercare, fie de curaj, fie de politică.

SIR ANDREW. De voi face vreuna, o să fie de curaj, căci urăsc politica, aș vrea mai bine să fiu pietist decât politician.

SIR TOBY. Ei atunci clădește-ți norocul pe temele curajului. Provoacă-mi-l pe tânărul acesta al ducelui la luptă, rănește-l în vre-o unsprezece locuri. Nepoată-mea o să ție seamă de asta; și te asigur că nici un intermediar de amor nu se poate pune la întrecere pe lume ca să recomande pe cineva unei femei ca făima curajului.

FABIAN. Nu e altă cale Sir Andrew.

SIR ANDREW. Vrea vreunul din voi să-i ducă o provocare din parte-mi?

SIR TOBY. Haide scrie-o cu mână marțială, fie înțepător și scurt, nu e nevoie de spirit, numai să fie elocintă și plină de imaginație, insultă-l cu toată libertatea condeiului; dacă-l tuțuești de vreo trei, patru ori nu e rău; și cât mai multe minciuni să-mi așterni pe foaia de hârtie, chiar de-ar fi lungă de o leghe, dă-i înainte. Să fie fiere destulă în cerneala ta; la lucrul

SIR ANDREW. Unde vă găesc?

SIR TOBY. O să te căutăm în cubiculo: du-te.

(ese Sir Andrew).

FABIAN. Ți-e scump păpușoiul acesta, sir Toby?

SIR TOBY. Eu i-am fost lui scump, băiete. T'am costat vreo două mii de lire sau așa ceva.

FABIAN. O să avem o minune de scrisoare dela el; dar n'o s'o dai?

SIR TOBY. Să nu mai ai încredere în mine de n'oi face-o, și prin orice mijloace, voi îndemna pe tânăr să răspundă. Cređ că nici cu boii și nici cu funia nu-i poți aduce unul în fața celuilalt.

Privește vine și...

(intră MARIA).

MARIA. Dacă vă plictisiți și vreți să vă tăvaliți de răs, urmați-mă. Prostul de Malvolio s'a făcut păgân de-a dreptul, un adevărat rengat, căci nu există creștin pe lume, care să înghiță așa năzbătii grosolane ca dânsul. E cu ȉorapi galbeni.

SIR TOBY. Și cu jartierele cruciș?

MARIA. Cât se poate de urât, ca un belfer ce ține școală la biserică. L'am urmărit ca un hoț. Se supune la toate instrucțiile scrisorii ce am aruncat în drumul lui ca să-l păcălesc, surâsul îi încrețește fața în mai multe linii decât sunt pe o hartă geografică în care intră amândouă Indiile; n'ați mai văzut de când sunteți așa lucrul. D'abia mă țiu să nu'i arunc ceva în cap. Sunt sigură că stăpâna mea o să-l bată, și de-o face-o, o să surâdă, luând asta drept o mare favoare.

SIR TOBY. Hai du-ne, du-ne unde e.

MARIA. Nu, dați-vă înapoi, Văd venind pe stăpâna noastră.

SCENA IV.

(intră OLIVIA și MARIA).

OLIVIA. Am trimis după el, să zic că vine;
Cum să-l sărbătoresc? Ce dar să'i fac?
Căci tinerețea poți s'o încânți ades
Mult mai ușor prin daruri decât rugă.
Dar strig prea tare. Unde-o fi Mal-
[volio?

E trist și rezervat. E potrivit
Cu gândurile mele: Unde este?

MARIA. Vine, d-nă, dar într'un chip foarte stra-
[niu.

Desigur c'a 'nebunit, d-nă.

OLIVIA. De ce? ce vrei să spui? Urlă?

MARIA. Nu, d-nă, nu face decât să surâdă. D-ta
ar trebui să-ți iei pază pe lângă d-ta, dacă vine,
căci desigur e atins la creeri.

OLIVIA. Du-te de-l chiamă. (Ese Maria)

Sunt tot atât de nebună ca el, dacă nebunia
tristă și cea veselă sunt egale.

(reintră MARIA cu MALVOLIO).

Ce e Malvolio?

MALVOLIO. Dulce stăpână, o! o! (surâde ridicol)

OLIVIA. Surâzi? Eu te-am chemat că s'înrîstă.

MALVOLIO. Întrîstată d-nă, aş putea să fiu și eu
trist, jartierele încrucișate îmi împiedică întrucâtva
circulația sângelui, dar ce are aface? Dacă aş
îi place ochilor cuiva, e pentru mine ca și în so-

netul acela „Placi uneia, parcă placi la toate”.

OLIVIA. Cum, ce zici, omule? Ce e cu tine?

MALVOLIO. Nu mă-e mîntea cernită, deși mi-au îngălbenit picioarele. Lucrul în chestie mi-a încăput în mână și poruncile vor fi executate, crez că cunoaștem frumoasa scriitură cu sivă.

OLIVIA. Nu vrei să te duci să te culci, Malvolio?

MALVOLIO. În pat? Da inimioară: și am să viu la tine.

OLIVIA. Să-ți dea D-zeu minte! De ce surâzi așa și îți săruți așa de des mîna?

MARIA. Ce ai, Malvolio?

MALVOLIO. Trebuie să-ți răspund? Dar privighetorile răspund ciorilor?

MARIA. De ce te arăți cu această îndrasneală ridicolă în fața stăpînei mele?

MALVOLIO. Nu te speria de mărire... era scînegru pe alb.

OLIVIA. Ce vrei să înțelegi prin asta, Malvolio

MALVOLIO. Unii sunt născuți mari...

OLIVIA. A!

MALVOLIO. Unii dobîndesc mărire.

OLIVIA. Ce spui tu?

MALVOLIO. Și unora le cade mărirea peste ei.

OLIVIA. De ți-ar veni mîntea la loc.

MALVOLIO. Amintește-ți cine ți-a admirat ciorapii tăi galbeni.

OLIVIA. Ciorapii tăi galbeni.

MALVOLIO. Și a dorit să te vadă în totdeauna cu jartierele încrucișate.

OLIVIA. Jartierele încrucișate!

MALVOLIO. Norocul tău dacă dorești.

OLIVIA. Norocul meu?

MALVOLIO. De nu, rămâi pe veci în rândul servitorilor.

OLIVIA. Ei, asta e nebunie din cauza căldurilor.

(intră SERVITORUL).

SERVITORUL. D-nă, tânărul gentilom al duceleui Orsino, s'a întors. De abia am putut să-l aduc înapoi, e la ordinele dv.

OLIVIA. Mă duc la el (ese servitorul) Dragă Maria, vezi de băiatul ăsta. Unde e vărul meu Toby? Pune pe cineva să aibă grije specială de dânsul; n'aș vrea să-l văz rău, nici pentru jumătatea zestrei mele. (Es Olivia și Maria).

MALVOLIO. O ho! Mai vă apropiați de mine? Nu un om mai pre jos, ci unul ca Sir Toby să aibă grije de mine. Asta se potrivește direct cu scrisoarea; îl trimite anume, ca să pot să mă arăt mojiu cu el, căci așa îmi spune în scrisoare: „Despoaie-te de umila ta piele”, spune ea, fii îndrăzneț cu o rudă, răutăcios cu slugile, limba ta să roștească maxime de stat; fă-te remarcabil prin singularitate”... și prin urmare o purtare reventioasă, o vorbire înceată, după obiceiul unor anume oameni de seamă, și așa mai departe. Am ascultat-o, dar de la Dumnezeu știu toate, și Dumnezeu mă va face să-i fiu prea recunoscător. Și când a plecat acum, „vezi de băiatul ăsta”, băiat! nu Malvolio, nu după gradul meu, ci băiat. Ei, toate amănuntele acestea se leagă între ele așa că nu mai încapă nici un dram de îndoială.

nici o umbră de îndoială, nici o piedică. Ce se mai poate spune? Nimic, care să nu poată veni între mine și deplina realizare a speranțelor mele.

(reintră MARIA cu SIR BELCI și FABIAN).

SIR TOBY. Unde este? In numele prea sfântului. Chiar dacă toți dracii din Iad ar fi intrat într'însul, tot vreau să vorbesc cu el.

FABIAN. Uite-l, uite-l... Ce e cu d-ta, omule?

MALVOLIO. Plecați, vă conțediez, lăsați-mă să mă bucur de singurătatea mea; plecați.

MARIA. Vai ce din adânc vorbește necuratul într'însul. Nu v'am spus eu?... Sir Toby, stăpâna te roagă să aibi grijă de el.

MALVOLIO. O, ho! A făcut ea aceasta?

SIR TOBY. Haide, haide, liniște, trebuie să-l luăm cu binisorul, lăsați-mă singur cu el. Ce mai faci Malvolio? Cum mai ți-e? Haide, omule, înfruntă diavolul, gândește-te că e dușmanul omeniei.

MALVOLIO. Știi d-ta ce spui?

MARIA. Vai, vai, vedeți cum o ia asupra-și când vorbești rău de diavolul. Rugați-vă la D-zeu să nu fie îndrăcit.

Pentru nimic în lume stăpâna mea nu-l prețuește, cât nu pot să spui.

MALVOLIO. Ce e, madam?

MARIA. Doamne!

SIR TOBY. Te rog, fii liniștită, nu e aceasta calea, nu vezi că-l necăjești? lăsați-mă singur cu dânsul.

FABIAN. Nu izbutești decât cu blândețe, fii blând, blând, necuratul e îndrăzneț și nu vrea să fie tratat aspru.

SIR TOBY. Ei, ce mai e cocoșelule? Ce mai faci tu? puiule?

MALVOLIO. Domnule!

SIR TOBY. Aide, Bubică, vino cu mine 'ncoa. Bine, omule, nu e serios să te joci de-a baba oarba cu dracul, spânzură-l, nu-ți fie frică d'un coșar așa de slut.

MARIA. Pune-l să-și facă rugăciunile, Sir Toby pune-l să se roage.

MALVOLIO. Rugăciunile, stârpitura.

MARIA. Nu v'am spus? nici nu mai vrea să auză de Dumnezeu.

MALVOLIO. Duceți-vă de vă spânzurați cu toții sunteți niște secături. Eu nu sunt de teapă voastră o să auziți voi de mine mai pe urmă. (Ese)

SIR TOBY. E cu puțință oare?

FABIAN. Dacă s'ar juca asta pe scenă, aş zice că nu se poate să se întâmple astfel de lucruri.

SIR TOBY. Minteia lui s'a scrintit de tot din păcăleala asta, omule!

MARIA. Ei, urmărește-l, căci altfel păcăleala ese la lumină și se resipește.

FABIAN. Da, să-l 'nebunim de-abinelea.

MARIA. Și-atunci casa o să fie mai liniștită.

SIR TOBY. Veniți să-l legăm și să-l închidem în beciul întunecos de colo. Nepoată-mea e deja încredințată că e nebun, putem s'o ducem așa spre plăcerea noastră și pedeapsa lui, până când pe trecerea noastră răsufată ne va îndemna să ne milostivim de dânsul, atuncia vom da păcăleala pe față, și te vom încorona ca descoperitoarea de nebuni. Dar, uite, uite.

FABIAN. Multă provizie de răs pentru o dimineață de Mai.

(Intră SIR ANDREW AGUESCHEEK).

SIR ANDREW. Iată provocarea, ciliți-o, vă garantez că e înșesată cu sare și piper.

FABIAN. Este așa de usturătoare?

SIR ANDREW. Ei, este, vă garantez, ciliți-o numai.

SIR TOBY. Dă-o încă. (citește) Tinere, oricine ai fi tu ești numai un îngâmfat și o pușlama.

FABIAN. Bine și ri.os.

SIR TOBY. (citește) Nu te mira și nici nu-ți bate capul, să știi de ce te numesc așa, pentru că n'am doftă să-ți arăt motivele mele.

FABIAN. Asta e bună, te apără de lovitura legii.

SIR TOBY. (citește) Ai venit la d-na Olivia, și în fața mea se poartă bine cu tine, dar minte beregata ta, căci nu te provoc pentru asta.

FABIAN. Foarte scurt și peste măsură de respectat.

SIR TOBY. (citește) Iți voi sta în drum când te vei duce acasă, și dacă din întâmplare mă omori.

FABIAN. Bine.

SIR TOBY. (citește) Mă omori ca un mizerabil și ca un păcătos.

FABIAN. Te țî mereu la adăpostul legii, asta-i bine.

SIR TOBY. (citește) Adio și D-zeu să se milostivească de sufletul unuia din noi. Poate să aibă milă de mine, dar speranța mea e mai bună, așa că vezi de tine. Prietenul tău, după cum te vei purta și inamicul tău jurat. «Andrew Aguechek».

Dacă nu-l mișcă scrisoarea asta, e că nici picioarele nu-l mai duc. Am să i-o dau.

MARIA. O să ai ocazie potrivită pentru asta, e acuma în convorbire cu stăpâna mea, și o să plece îndată.

SIR TOBY. Du-te Sir Adrew, pândeste-mi-l la colțul grădinei ca un hoț, îndată ce-l vei vedea, scoate sabia; și când scoți sabia înjură teribil, căci se întâmplă adesea că o înjurătură grozavă, cu un accent puternic și strigăt tare, dă mai multă aparență de bărbăție decât orice altă dovadă, cât de bună. Înainte!

SIR ANDREW. Da? Dacă-i vorba pe înjurături, lasă pe mine.

SIR TOBY. Acuma eu nu o să dau scrisoarea, căci purtarea tânărului gentilom îl arată că e capabil și bine crescut, această mi-o confirmă și misiunea ce are dela stăpânul său pentru nepoata mea, de aceea această scrisoare, fiind așa de perfect stupidă, n'o să-i producă teroare tânărului, o să vadă că vine dela un guguman. Dar am să-i duc provocarea prin viu graiu, făcându-i lui Agueschek o reputație de vitejie. Asta o să-i sperie atâta pe amândoi, încât o să se omoare unul pe altul numai cu privirile, ca doi balauți.

FABIAN. Iată-l vine cu nepoata d-tale, lasă-l până își termină misiunea și apoi ia-te după el.

SIR TOBY. Am să mă gândesc până atunci la o provocare teribilă. (Es Sir Toby, Fabian și Maria).

(reîntră OLIVIA cu VIOLA).

OLIVIA. Prea multe am spus. Ai inimă de piatră. Și cinstea mi-am lăsat-o în uitare.

Simt în mine ceva care mă muștră.

Dar e greșeala așa de ho'arătă

Și mare, că nu suferă muștrare.

VIOLA. Cu acelaș fel de chia e și pasiunea
Seniorului meu.

OLIVIA. Poartă juvaerul
Acesta de hatăru-mi. E portretul
Meu. Nu mă refuza, nu are gură.
Ca să-ți vorbească.

Și te rog din nou

Să vii mâine. Ce-i cere dela mine

N'am să-ți refuz de va 'ngădui cinstea.

VIOLA. Alta nimic. Iubește pe Orsino.

OLIVIA. Cum aş putea ca să-i mai dau ceva
Ce ți-am dat ție?

VIOLA. Nu dau voie s'o faci.

OLIVIA. Vino iar mâine. Și acum adio.

Un drac ca tine m'ar băga și'n iad.

(Esc)

(reîntră SIR TOBY BELCI și FABIAN).

SIR TOBY. D-le, D-zeu să te ajute!

VIOLA. Și pe d-ta, d-le.

SIR TOBY. Chiamă în ajutoru-ți toate mijloacele
de apărare. Ce apărare știi, ia-ți-o, de ce fel sunt
relele ce i-ai făcut, nu știi; dar inimiță d-tale plin
de mânie, înverșunat ca un vânător, te pândește
la capătul grădinei; scoate-ți deci sabia, fii grab-
nic la pregătire, căci cel ce o să te atace e iute,
îndemânat și de temut.

VIOLA. Te 'nșeli, d-le, sunt sigur că nu e om
pe lume să aibă ceartă cu mine.

SIR TOBY. O să vezi că e altfel, te asigur, De

aceea dacă pui vreun preț pe viața d-tale, păzește-te, căci inamicul d-tale are într'însul tot ce poate da unui om tinerețea, puterea, îndemânarea și mânia.

VIOLA. Te rog, cine e acesta?

SIR TOBY. Un cavaler, însoțit de o spadă nevătămată, dar un demon în certurile particulare; tresuflete a despărțit până azi de trupurile lor, și mânia lui în momentul acesta e așa de neîmpăcată, încât nu i se poate da satisfacție decât prin moarte și mormânt. Ce-o îi o fi, e lozinca lui-dă sau primește lovitura.

VIOLA. O să mă'ntorc iar în casă și să rog pe contesă să-mi dea un țovarăș. Eu nu sunt luptător.

SIR TOBY. Nu, d-le, în casă n'ai să intri, afară numai dacă nu întreprinzi cu minte ceea ce poți să faci cu el, cu tot atâta siguranță, de aceea, haide, sau scoate sabia din teacă, căci trebuie să te bați, asta e sigur, sau să renunți să mai porți un fier la brâu.

VIOLA. Te rog, fă-mi serviciul să-mi afli de la cavaler ce ofensă îi am făcut, trebuie să fie din nebagare de seamă; nu din intenție.

SIR TOBY. Așa am să fac. Signor Fabian, stai d-ta lângă acest gentilom până mă'ntorc.

VIOLA. Te rog, d-le, știi d-tă ceva de afacerea asta?

FABIAN. Știu că e iurios cavalerul pe d-ta, așa încât vrea să se bată de moarte, dar nimic mai mult în privința circumstanțelor.

VIOLA. Mă rog, ce fel de om e?

FABIAN. E, într'adevăr d-le, cel mai dibaciu, mai înverșunat și mai fatal adversar pe care puteai să-l găsești în toată Illyria.

SCENA V.

(reintră SIR TOBY cu SIR ANDREW AGUESCHEEK).

SIR TOBY. Dar cavalere, tânărul e un fel de diavol, n'am mai văzut așa turbat. Am făcut un asalt cu el, cu spada în teacă, știi, și mi-a' tras o lovitură cu așa iuțeală infernală, că n'am putut-o evita; se zice că a fost maestru de scrimă al marelui Mogol.

SIR ANDREW. Dracu să-l ia, nu vreau să mă bat cu el.

SIR TOBY. Ei dar nu vrea să se mai potolească acum. Fabian de abia poate să-l ție.

SIR ANDREW. Să-l ia molima, de aș fi știut că e așa de viteaz și de dibaciu la duel, l'aș fi lăsat să se ducă în iad înainte de a'l provoca. Să lase lucrurile baltă și îi dau calul meu cel sur, „Capulet“.

SIR TOBY. O să'i propui asta: stai aci, țin-te bine, trebuie să isprăvim aceasta fără moarte de om. (a parte) O să-ți încălec calul, cum te-am încălecat pe tine. (către Fabian) Mi-a dat ca'ul lui ca să liniștesc lucrurile, l'am convins că tânărul e un diavol.

FABIAN. Asta e speriat rău de el, tremură și e verde de frică parcă ar fi un urs după dânsul.

SIR TOBY. (către Viola) Nu e leac, d-le, vrea cu orice preț să se bată cu d-ta fiindcă s'a jurat; to-

tuși, s'a gândit mai bine asupra certe și găsește că nu face să se mai vorbească de ea; prin urmare scoate sabia numai ca să-și împlinească jurământul, zice că n'o să-ți facă nici un rău.

VIOLA. (aparte) Dumnezeu să mă mântuiască! Pă-țiu îmi mai lipsește să le spui cât de departe sunt să fiu bărbat.

FABIAN. Când vezi că devine furios,, dă-te înapoi.

SIR TOBY. Vino, Sir Andrew, nu e leac; gentilomul vrea pentru cinstea lui, să facă ții asalt cu d-ta. Nu poate să renunțe la el, așa e duelul. Dar mi-a făgăduit, ca gentilom și ca soldat, că n'o să te rănească. Vino 'n gardă.

SIR ANDREW. Să dea D-zeu să se ție de făgăduială. (scoate sabia).

VIOLA. Te asigur, d-le, că e fără voja mea.
(intră ANTONIO).

ANTONIO. Sabia 'n țeacă! Dacă acest tânăr

Ți-a făcut vre-o ofensă, iau eu vina
Asupra mea. De-l ofensezi, cu mine.
Ai de afacer!

SIR TOBY. Dară, cine ești?

ANTONIO (scoțând sabia) Un om, care de dragul ce i-l poartă

Indrăznește mai mult decât a, spus

SIR TOBY. De te lupți pentru alții, hai cu mine.
(scoate sabia).

FABIAN. Stăi soseșc niște soldați, Sir Toby.

SIR TOBY. (lui Antonio) Rămâne pentru mai târziu
atuncia.

VIOLA. (căt-re Sir Andreew) Te rog, d-le, pune-ți sa-
bia în teacă.

SIR ANDREW. Bucuros, d-le... și pentru ce ți-am
promis îmi voi ține cuvântul, o să te poarte ușor
și simte frâul.

(Intră OFİTERII)

I-iul OFİTER. Acesta este omul, datoria
V'o faceți dar.

II-lea OFİTER. Antonio, te arestez
Din ordinul dat de ducele Orsino.

ANTONIO. Vă înșelați și mă luați drept altul.

I-iul OFİTER. Nu, d-le, de fel. Te cunosc bine
Deși nu mai ai beret de marinăr,
Luăți-l, știe bine că-l cunosc.

ANTONIO. Trebuie să mă supui (violei) Vrând să te
[caut
M'au prins, dar n'am ce-î face. Sunt
[silit

Să merg. Ce o să faci acuma, când
Nevoia cere să-ți iau punga iarăși
Imi pare rău mai mult că nu-ți pot fi
De ajutor, decât de ce se 'ntâmplă
Ești aiurit, dar mângâe-te, lasă.

II-lea OFİTER. Haide, d-le, să mergem.

ANTONIO. Deci fi bun

Și-mi dă o parte din banii mei acum.

VIOLA. Ce bani? De ce? Pentru că ai fost bun

Și te-ai interesat așa de mine?

Și acum te văz la mare strămoare,

Din mieile și slabele-mi puteri,

Impart cu d-ta ce am acuma.

Ține o jumătate din averea-mi.

ANTONIO. Ce mă renegi acum? E posibil
 Ca tot ce ți-am făcut să nu te miște?
 Nu ispiti nenorocirea mea
 Căci s'ar putea să schimbe omu'n mine
 Și aci să-ți amintească 'ndatorirea
 Ce ți-am făcut.

VIOLA. Nu știu să-mi fi
 Făcut nimic. Nu te cunosc nici după față
 Nici după glas.

ANTONIO. O cer!

II-lea OFITER. D-le, haide acum te rog.

ANTONIO. Mă ascultați o clipă! Acest tânăr
 Pe care-l vedeți aci, a fost
 Scăpat de mine, chiar din ghiara morții,
 L'am ajutat cu tot devotamentul
 Căci fața lui, care mă'nșelase,
 Mă făcuse să cred că e de merit.

I-iul OFITER. Și ce ne pasă nouă. Trece vremea!
 Haidem!

ANTONIO. In idol groaznic se preface
 Zeul acesta, tu Sebastian
 Ți-ai făcut de rușine fața ta.
 Virtutea-i frumusețe, dar frumosul
 Care e rău, este un trunchiul steril
 Impodobit de dracul cu verdeață.

I-iul OFITER. Și ce ne pasă noi. Trece vremea!

ANTONIO. Duceți-mă acuma. (Es ofiterii cu Antonio)

VIOLA. Mi se pare
 Că crede tot ce-a spus, vorbele lui
 Din patimă's pornite. Eu nu cred
 Inșă: de-ar fi adevărat spusă-i

Eu aş fi fost, frate, luată chiar drept
[tine.

Mi-a zis Sebastian, fratele meu
Ştiu că trăeşte încă, în oglinda
Ce i-o fac eu, aşa ne semănăm
Şi'n haine, şi'n culoare, şi'n podoabă
Căci eu îl imitez, O dac'ar fi
Aşa, furtuna'i bună, valul dulce.

SIR TOBY. Ce necinstit şi mişel băiat şi mai
fricos ca un epure, necinstea lui s'a dovedit când
şi-a părăsit prietenul la nevoie, renegându-l, cât
despre mişelia lui, întreabă-l pe Fabian.

FABIAN. Un fricos, tot ce poate să fie mai
fricos.

SIR ANDREW. Te cred, am să alerg după el şi
să-l bat.

SIR TOBY. Aşa să faci, ţesală-l bine, dar nu scoate
sabia.

SIR ANDREW. De n'oi face-o să nu-mi zici pe
nume. (Ese)

FABIAN. Vino. Să vedem ce se 'ntâmplă.

SIR TOBY. Mă prind pe orice-i vrea că nu se
întâmplă nimic, nici acum. (Ese)

ACTUL IV=lea

ACTUL IV.

SCENA I.

(SOSESC SEBASTIAN și CLOWNUL).

CLOWN. Vrei să mă faci să cred că n'am fost trimis după d-ta?

SEBASTIAN. Hai pleacă, pleacă, ești un dobitoc. Slăbește-mă și cară-te de aicea.

CLOWN. E reușit, drept să spun! Nu, nu te cunosc; nici nu sunt trimis la d-ta de stăpâna mea, să te rog să vii să vorbești cu dânsa; nici nu te cheamă domnul Cesario și nici nasul ăsta nu e al meu. Nimic din ce e așa, nu e așa.

SEBASTIAN. Te rog du-ți nebunia 'n altă parte. Căci pe mine nu poți să mă cunoști.

CLOWN. Să-mi duc nebunia! A auzit vorba asta dela vreun om mare și acuma o aplică unui nebun: să-i duc nebunia. Mă tem că lumea, acea mare găgăuță, să nu iasă o secătură. Te rog, despoaie-te de curiozitățile astea și spune-mi ce trebuie să duc stăpânei mele: să-i duc oare știreă că ai să vii?

SEBASTIAN. Te rog mijlocitor stupid, să pleci

de aci. Ia bani pentru tine și de mai stai am să-ți plătesc în altă monedă.

CLOWN. Pe legea mea, ai mână largă. Oamenii aceștia înțelepți, cari dau nebunilor parale, ajung și ei să aibă renume bun, pe care-l au în posesie după paisprezece ani dela încheerea târgului.

(Intră SIR ANDREW AGUESCHEEK).

SIR ANDREW. Acuma te-am găsit domnule iară. Poftim (lovind pe Sebastian)

SEBASTIAN. Poftim și ție și mai na! (bate pe Sir Andrew) Mai na, mai na, dacă ai înebunit.

(Intră SIR TOBY BELCI și FABIAN).

SIR TOBY. Stai, ori îți arunc pumnalul peste casă.

CLOWN. Mă duc de-a dreptul să-i spun ștăpâni-mii ce se întâmplă, n'as vrea să fiu în pielea nici unuia din voi, nici pentru doi bani.

SIR TOBY. Hai, d-le, oprește-te.

SIR ANDREW. Nu, lasă-l singur. Am un alt mijloc să mă răfuiesc cu dânsul. O să-i intentez proces pentru bătaie; dacă mai sunt legi în Illyria; deși l'am lovit eu întâiu, dar n'are aface.

SEBASTIAN. Ia-ți mâna.

SIR TOBY. Nu d-le, nu te las să plec. Hai tinere soldat scoate-ți spada, ești antrenat bine, haide!

SEBASTIAN. Dă-mi drumul mai întâiu (se liberează) Ce vrei cu mine? De îndrăznești să mă provoci... La luptă! (scoate sabia)

(Intră OLIVIA).

SIR TOBY. Ce face? Ei, atunci trebuie să-ți scot
o litră două de sânge, mojicule.

OLIVIA. Stăi Toby, (intră OLIVIA) te conjur, îți
poruncesc!

SIR TOBY. Doamnă.

OLIVIA. Vei fi deci pururea la fel
Un grobian bun de trăit în peșteri
Unde nu se cunosc bunele maniere.
Piei dinaintea mea. Cesario,
Te rog, iubite, nu fi supărat.
Plecați. (Es Sir Toby, Sir Andreew și Fabian)
Te rog din nou prietene drag,
Lasă rațiunea să te ducă, nu
Pașiunea în acest atac nedrept
In contra ta. Vino cu mine'n casă;
Și află câte scandaluri a făcut
Bătăușul acesta; vei surâde
Atuncea de aceasta: Nici nu poți
Să mă refuzi să vii. Și blestemat
Să fie, m'a lovit, vrând să lovească
În tine.

SEBASTIAN. Ce e asta? Unde duce
Curentul? Sunt nebun eu, ori visez?
Dar lasă mintea, 'n Lethe să se scalde
Și de-i acesta vis, să dorm mereu!

OLIVIA. Da, vino, te conjur, vrei să m'ascuți?

SEBASTIAN. Vreau, doamnă.

OLIVIA. Spune așa, ș'asa va fi! (esc)

SCENA II.

(Intră MARIA și CLOWNUL).

MARIA. Te rog pune anteriorul și barba, fă-l să

creadă că ești părintele Topas, fă iute; în timpul acesta eu chem pe Sir Toby. (ese fund dreapta)

CLOWN. Bine, am să-l pui și n'o să mai semăn cu mine într'însul; și aş vrea să fiu cel dintâiu care s'a prefăcut sub vestmântul ăsta. Nu sunt în destul de mare ca să-mi împlinesc bine rolul, nici destul de slab ca să par un bun savant, dar când ești cunoscut ca un om cinstit și bun gospodar, ești tot așa de bine ca și cum ai fi un om priceput și un mare învățat. Intră și aliații noștri.

(Intră SIR TOBY și MARIA)

SIR TOBY. D-zeu să te binecuvinteze părinte.

CLOWN. Bonos dies, Sir Toby, căci ca și bătrânul pustnic dela Praga, care deși nu văzuse în viața lui condeiu și cerneală, spune cu mult spirit unei nepoate a regelui Gorbuduc: „Acea ce este, este; tot așa și eu, fiind preot suțit preot, căci e aceea ce decât aceea ce și este decât este.

SIR TOBY. Ia-l în primire, Sir Topas.

CLOWN. Ei bine, n'auzi? Pace'n această închisoare.

SIR TOBY. Se preface bine, e mare pișicher.

MALVOLIO. (înăuntru) Cine mă chiamă?

CLOWN. Părintele Topas, care vine să vază pe Malvolio zăpăcitul, zănaticul.

MALVOLIO (înăuntru) Părinte Topas, Părinte Topas, dragă părințele, dute la stăpâna mea.

CLOWN. Ești afară, demon hiperbolic! cum chinuești pe acest om! nu știi să vorbești decât de femei?

SIR TOBY. Bine ai grăit, părințele.

MALVOLIO. (înăuntru) Părinte Topas, n'a fost nicî odată om mai nedreptăţit ca mine, dragă părintele, nu crede că sunt nebun, m'atî închis aci într'o întunecime îngrozitoare.

CLOWN. Ruşine să-ţi fie satane necurat! Te chem de numele cel mai blând; căci sunt unul dintre acei oameni buni cari se poartă politicos şi cu dracul; spui că această casă e întunecoasă.

MALVOLIO. Ca iadul, părinte Topas.

CLOWN. Nebunişle, aiurezi. Îţi spui că nu există alt întuneric decât neştiinţa, în care eşti mai afundat decât Egiptienii în ceţurile lor.

MALVOLIO. Îţi spui că această odăie e întunecoasă ca neştiinţa, de ar fi neştiinţa neagră ca iadul şi îţi spui că niciodată n'a fost om mai rău tratat. Nu sunt mai nebun ca d-ta, fă încercare cu orice întrebare înţeleaptă.

CLOWN. Care e părerea lui Pitagora asupra păsărilor sălbatice?

MALVOLIO. Că sufletul bunicei poate foarte bine să locuiască într'o pasăre.

CLOWN. Ce gândeşti tu de această opinie?

MALVOLIO. Gândesc frumos despre suflet, şi nu aprob de loc opinia lui.

CLOWN. Adio. Rămâi veşnic în întuneric. Nu pot recunoaşte că eşti în toată minţie, cât timp nu împărtăşeşti opinia lui Pitagora şi cât timp nu-ţi va fi teamă să ucizi o becaţă de grija ca nu cumva să expropriezi sufletul bunică-ti. Adio.

MALVOLIO. Părinte Topas, Părinte Topas.

SIR TOBY. Scumpul meu părinte Topas.

CLOWN. Uf, sunt learcă.

MARIA. Puteai să faci asta fără barbă și anterieu, că tot nu te vede.

SIR TOBY. Vorbește acum cu glasul tău propriu și adu-mi răspuns de cum îl găsești, as vrea să ne scăpăm de gluma asta. Dacă i se poate da drumul fără pericol, să i-l dăm; căci sunt acum așa de certat cu nepoata mea, încât nu pot să urmez în siguranță jocul ăsta până la sfârșit. Vino mai de urmă la mine. (Es sir Toby și Maria).

CLOWN. (cântând) Robin, Robin spune-mi tu
Ce-ți face stăpâna acu?

MALVOLIO. (înăuntru) Nebunule...

CLOWN. (cântând) Stăpâna mea este rea.

MALVOLIO (idem) Nebunule...

CLOWN. (cântând) Vai de ce este așa!

MALVOLIO. (idem) Nebunule, n'auzi?...

CLOWN. (cântând) Un altul îi este drag. Ei cine mă chiamă?

MALVOLIO. Nebunule dragă, dacă vrei să mă servești, procură-mi o lumânare și condei, cerneală și hârtie, pe cinstea mea cât voi trăi am să-ți fiu recunoscător.

CLOWN. D-le Malvolio?

MALVOLIO. Da, dragă, nebunule...

CLOWN. Vai, d-le cum de ți-ai eșit din minți?

MALVOLIO. Nebunule, n'a fost niciodată un om așa de rău tratat. Sunt tot așa de în minți ca și tine.

CLOWN. Numai tot așa? Atunci ești chiar nebun dacă nu ești mai în minți ca un nebun.

MALVOLIO. Au pus mâna pe mine; mă țin la

Întuneric, îmi trimit popi, măgari și fac tot ce pot ca să mă scoată din minți.

CLOWN. Bagă bine de seamă ce spui, preotul e aici, Malvolio. Malvolio, cerul să-ți îndrepteze mințile! Incearcă de dormi și lasă-te de flecărîtul ăsta.

MALVOLIO. Părinte Topas.

CLOWN. Băiete, nu mai vorbi cu el. Cine eu? Eu nu, părinte. D-zeu să te fie părinte Topas! Amin. Fac, părinte, fac cum zici.

MALVOLIO. Nebune, nebune, nebune.

CLOWN. Vai d-le, aibi răbdare.. Aud, ce zici? Da? Mă ceartă, d-le fiindcă-ți vorbesc.

MALVOLIO. Nebunule dragă, fă-mi rost de lumină și puțină hârtie; îți spui că sunt tot așa de mintos ca oricine în Illyria.

CLOWN. Bine ar fi să fie așa d-le!

MALVOLIO. Îți spun drept. Nebunule dragă, puțină cerneală, hârtie și lumină; și după ce am să scriu stăpâni-mi, o să-ți fie mai de folos decât a folosit vreodată adusul unei scrisori.

CLOWN. O să te ajut la asta. Dar spune-mi drept. Adevărat că nu ești nebun? Sau n-ai te faci?

MALVOLIO. Crede-mă că nu sunt; îți spun adevărul.

CLOWN. Eu nu cred niciodată pe un nebuțu până nu-i văd creerii. O să-ți aduc lumină, hârtie și cerneală.

MALVOLIO. Nebunule, o să-ți răsplătesc asta cât se poate de bine, te rog, du-te.

CLOWN. (cântând) Am priceput
Și ntri'un minut

Mă 'ntorc la d-ta.
 Vreau, drept să-ți spun
 Căci sunt om bun
 Să-ncerc a te ajuta.
 Deci nu-ți mai pierde capul
 Căci eu înfrunt pe dracul
 Și chiar și pe bunică-sa.

SCENA III.

(Grădina OLIVIEI, Intră SEBASTIAN).

E aerul acesta, este soare
 Cel ce străluce, e mărgăritar
 Ceeace-mi dete, și văz și-l simt.
 Și deși nu sunt nebun...
 Unde-i Antonio? La Elefant
 Nu l'am găsit și se credea că el
 Pornise prin oraș să mă găsească.
 Sfatul lui mi-ar servi acuma muț
 Căci deși cat să lupt cu simțul meu
 Eu cred că-i o eroare, dară nu
 E nebunie, subiul noroc
 Ce-mi veni 'ntrece orice 'nchipuire
 Și mai nu-mi vine să cred ochilor.
 Și mă lupt cu gândirea-mi care-mi spune
 Că nici doamna aceasta și nici eu
 Nu am înebunit. Ea n'ar putea
 Să-și ție casa și să dea porunci
 Să dea și să primească, să închee
 Afaceri cu așa deșteptăciune
 Cum văd că face; e ceva aici
 Ce nu e de 'nțeles. Dar iat-o vine.

(Intră OLIVIA și UN PREOT).

OLIVIA. Să nu mă muștri, dacă mă grăbesc.
De-ai gând bun acuma, vin cu mine
Și cu sfinția să până'n capelă,
Ca'n fața lui și'n acel sfânt locaș
Să-mi dai o mărturie de credință
Ca sufletu-mi geloș și îndoelnic
Să aibă pace; el va ține ascuns
Aceasta pân' vei vrea ca să se știe
Și când vom celebra și nunta noastră
Potrivit și cu cinstea casei mele,
Ce zici?

SEBASTIAN. Eu vă urmez și dacă-ți jur
Credință voi fi pururi credincios.

OLIVIA. Deschide drumul deci, părinte, și
Să strălucească cerul peste fapta
Ce fac acum ca s'o 'ncuviințeze. (es)

ATCUL V=lea

ACTUL V.

SCENA I.— Parcul Oliviei.

(Intră CLOVNUL și FABIAN).

FABIAN. Dacă mă iubești, lasă-mă să văd scrisoarea asta.

CLOWN. Dragă d-le Fabian în schimb fă-mi și tu o altă plăcere.

FABIAN. Orice vrei.

CLOWN. (Nu cere să vezi scrisoarea asta.

FABIAN. Cu alte cuvinte să-mi dai un cățel și drept răsplată îmi ceri cățelul înapoi.

(din stânga mijloc, intră DUCELE, VIOLA, CURIO și CURTENI).

DUCELE. Sunteți ai d-nei Olivia, prieteni?

CLOWN. Da, seniore, suntem printre sculele ei.

DUCELE. Pe tine te cunosc bine, ce mai faci, băete?

CLOWN. Drept să-ți spun, seniore, cât se poate de bine, mulțumită dușmanilor mei; și de rău mulțumită prietenilor.

DUCELE. Adică tocmai din contră, cât mai bine din cauza prietenilor.

CLOWN. Nu, d-le, cât mai rău.

DUCELE. Cum vine vorba asta?

CLOWN. Uite, d-le, ei mă laudă și cu asta mă prostesc, pe când dușmanii îmi spun curat că sunt un măgar; așa că mulțumită dușmanilor mei, profit și mă cunosc pe mine însu-mi; pe când de prietenii mei sunt înșelat.

DUCELE. Ei, asta e bună. Vrei să anunți stăpânei d-tale că am venit să-i vorbesc și s'o aduci aci cu d-ta? Poate că atunci mi se deșteaptă iar dărnicia.

CLOWN. Atunci domnule, adoarme-ți dărnicia până mă 'ntorc. Mă duc.

~~VIOLA~~ Iată, vine omul seniore, care mi-a sărit în ajutor. (Intră ofițerul cu ANTONIO).

DUCELE. Obrazul lui mi-l amintesc bine
Deși, când l'am văzut, era 'negrit
Ca și Vulcan de fumul de război
El comanda o navă păcătoasă,
Cu tonaj mic și de disprețuit
Cu care așa atac a făcut însă
Gelei mai mari corăbii ce aveam
In flotă, că invidia și glașul
Celor învinși omagii i-au adus.
Ce e?

I-IUL OFIȚER. Seniore, acesta e Antonio
Ce-a prins pe „Phoenix” și încărcătura-î
Din Candia și-a luat cu asalt „Tigrul”
Aicea în grădină la o ceartă
Semeț și dârz am pus mâna pe el

VIOLA. Mi-a făcut bine; dânsul lângă mine
A alergat, dără vorbea 'ntraiurea
Nu știu de ce, dar cred că din zăpăceală.

DUCELE. Pirat vestit, tu veșnic hoț de mare;

Ce îndrăzneală nebună te-a adus
 Înaintea aceloră pe care
 Așa de sângeros și atât de dârz
 Ți i-ai făcut dușmani?

ANTONIO,

Nobile duce

Orsino, eu resping numirile astea
 Ce-mi dai, n'am fost nici hoț și nici
 [pirat

Deși mărturisesc că cu temei
 Ți-am fost dușman. M'aduse o putere
 Vrăjită, p'acest tânăr, un ingrat,
 Ce-ți stă alături, l'am scăpat din va-
 [luri.

Era pierdut, fără speranță, când
 Eu i-am dat viață și i-am dat d'asupra
 Iubirea mea; fără nici o rezervă
 M'am dat cu totul lui; și pentru el
 Eu m'am expus aici, de dragul lui
 Am intrat în orașul inamic.
 S'am tras sabia când l'au atacat,—
 Dară când am fost prins, fiind șiret
 Și fals, ca să nu cadă în pericol,
 S'a prefăcut că nici nu mă cunoaște
 Și s'a îndepărtat cu zeci de ani
 De mine într'o clipă, nici chiar punga
 Ce i-o încredințasem cu o oară
 Mai înainte, nu a vrut să-mi dea.

Viola
 OLIVIA. Dar cum se poate?

In acest oraș

Când ai venit?

ANTONIO,

Seniore, astăzi chiar,

Și trei luni am trăit tot împreună
Fără ca să ne despărțim o clipă.

DUCELE. Vine contesa; ceru-i pe pământ
Iar tu, omule, spui o nebiție.
Tânărul acesta e lângă mine
De acum trei luni. Dar o să mai vorbim.
Dați-l la o parte.

(intră OLIVIA și servitorii)

OLIVIA. Ce dorești, seniore?
Cu ce te poate Olivia servi?
Cesario, nu-ți ții făgăduiala?

VIOLA. Doamnă!

DUCELE. O grațioasă Olivia.

OLIVIA. Ce zici, Cesario? Seniore vreau...

VIOLA. Seniorul vorbește, datoria mea e să tac.

OLIVIA. De-i tot acelaș cântec
Seniore, îi tot atât de neplăcut
Pentru urechea mea ca și un irtlet
După cântat.

DUCELE. Ești tot așa de crudă?

OLIVIA. Tot așa de constantă sunt, seniore.

DUCELE. În ce? În perversitate? Răutate!
La altaru-ți ingrăt și implacabil
Inima mea de-apururi ți-a adus
Prinosul cel mai sincer de iubire
Ce să fac?

OLIVIA. Ce e demn să faci, seniore

DUCELE. Atuncia dar ascultă ce-ți voi spune
Fiindcă disprețuești credința mea,
Și eu cunosc în parte cine este
Acela ce mi-a luat locul în iubirea-ți

Te las tiran cu inima de piatră,
 Dar pe drăguțul, cel pe care știu
 Că îl iubești și mi-e și mie drag,
 Am să-l ascund de ochii tăi cei cruzi,
 Unde domnește el sfidând seniorul
 Său; (Violei) hai cu mine (ducele trece în
 stânga ca să iasă).

OLIVIA. Cesario, unde mergi?

VIOLA. Eu, după cel
 Pe care îl iubesc mai mult ca ochii mei
 Ca viața mea, mai mult de mii de ori
 Decât orice ființă, dacă minț
 Voi martorii de sus mă pedepsiți
 Că mi-am călcat iubirea!

OLIVIA. Nenorocire!

M'ai înșelat?

VIOLA. Și cine te-a înșelat?

Cine ți-a făcut rău?

OLIVIA. Oare ai uitat?

E așa de mult de atunci? Chemați pe preot.
 (ese un servitor).

DUCELE (catre Viola) Hai vino!

OLIVIA. Unde? Cesario? nu stai?

Ești soțul meu!

DUCELE. El soț?

OLIVIA. Tăgăduiești?

DUCELE. Cum? Ești tu soțul ei?

VIOLA. Seniore, nu.

OLIVIA. Nu e!

Așa de josnică ți-e frica

Incât tăgăduiești pe a ta soție.

(reintră serviiorul cu preotul)

Părinte, bine ai venit, te rog
Ce știi că s'a întâmplat mai adineauri
Intre tânărul acesta și mine.

PREOTUL. Un jurământ de veșnică iubire
Ce l'au făcut cu mâini împreunate
Un pact ce întărit'a fost prin schimbul
Inelelor și prin contactul sacru
Al buzelor și consințite toate
De slujba și de mărturia mea,
De atunci, văd după ceas, în spre mor-

[mânt

Nu am făcut mai mult de două ore.

DUCELE. O mârșav trădător! Ce ai să ajungi
Când vremea ți'a 'nălbi părul pe teastă?
Sau poate că fățarnicia ta
Va crește, pân'te-a face să cazi
Singur în cursa ei. Adio, ia-ți-o,
Dar îndreptează-ți pașii totdeauna
Ca să nu te'ntâlnești de-acum cu mine.

VIOLA. Seniore, protestez.

OLIVIA. O, nu jura!

Aibi puțină credință, cât de mare
Îți este frica ta.

(intră SIR ANDREW AGUESCHEEK cu capul spart)

SIR ANDREW. Iute, un chirurg
Pentru Dumnezeu! și trimiteți un altul îndată
lui Sir Toby.

OLIVIA. Ce s'a întâmplat?

SIR ANDREW. Mi-a spart capul și a dat o lovitură sângeroasă, și lupt Sir Toby, pentru Dum-

nezeu, ajutor! Aș da patruzeci de lire să mă văz acasă.

OLIVIA. Cine a făcut asta, Sir Andrew?

SIR ANDREW. Gentilomul ducelui, un oarecare Cesario; l'am luat drept un fricos, dar e dracu 'mpielit.

DUCELE. Gentilomul meu Cesario?

SIR ANDREW. Ei, uite-l, tocmai e aci! mi-ai spart capul degeaba, și în ce am făcut, am fost pus la cale de Sir Toby.

VIOLA. Da ce-mi vorbești, când eu nu te-am rănit niciodată.

D-ta mi-ai cătat mereu pricină.

Dar ți-am vorbit frumos, nu te-am rănit!

SIR ANDREW. Dacă coșgogea cucuiul la cap e rană, atunci m'ai rănit. Se pare că un cucuți plin de sânge nu e nimic la d-ta. Iată vine Sir Toby schiopătând... o să auziți mai muște, dar dacă n'ar fi fost amețit de băutura te-ar fi gădilat altfel decât...

(intră SIR TOBY dus de CLOWN).

DUCELE. Ce e, cavalerie! cum îți e?

SIR TOBY. Nu e nimic, m'a rănit și s'a isprăvit zevzecule, ai văzut pe Dick chirurgu', zevzecule!

CLOWN. O, e beat, Sir Toby, de mai bine de un ceas. Era cu ochii injectați încă dela opt de dimineață.

SIR TOBY. Atunci e un ticălos și o javră; nu pot suferi pe ticălosul care se îmbată.

OLIVIA. Luați-l! Cine mi l'a adus în halul ăsta?

SIR ANDREW. Să te ajut eu Sir Toby, ca să fim pansați împreună.

SIR TOBY. Să mă ajuți tu cap de oaie, pârlitul
mișelule, tu? cu capul ăsta de găscan?

OLIVIA. Puneți-l în pat și vedeți de rana lui.
(Es Clownul. Fabian, Sir Toby și Sir Andreew).

(Intră SEBASTIAN).

SEBASTIAN. Sunt supărat, oh d-nă, c'am rănit
Pe ruda d-tale, dar chiar f.a e
De mi-ar fi fost, acelaș lucru pentru
Salvarea mea aș fi făcut. Te uiți
La mine straniu și pricep din asta
Că eu te-am ofensat. Mă iartă, dragă
Măcar pentru credința ce-am schimbat
Mai adiniauri...

DUCELE. Față, voce, haine!
La fel și totuși sunt două persoane
Curată nălucire. E și nu e!

SEBASTIAN. Antonio—tu, scumpul meu Antonio
Cât m'a torturat vremea fără tine
De când eu te-am pierdut?

ANTONIO. Sebastian
Tu ești?

SEBASTIAN. Antonio, mai stai la îndoială?

ANTONIO. Cum ați făcut voi de v'ați despărțit?
Un măr tăiat în două nu-i așa
De-asemănat cu aceste ființe.
Care-i Sebastian?

OLIVIA. E minunat!

SEBASTIAN. Eu stau acolo? N'am avut eu frate
Și nici n'am darul de a fi ș'aici
Și dincolo. Aveam și eu o soră
Pe care marea oarbă a înghițit'o.

(către VIOLA).

Spune-mi, te rog, ce rudă ești cu mine?
De unde, cine ești și cum te chiamă?

VIOLA. Din Metelin, Sebastian mi-a fost
Tată; Sebastian era și un frate
Ce-acum e'n umedu'i mormânt
Au spiritele pot să'mbrace chipuri,
Venit'ai să ne sperii?

SEBASTIAN. De-ai fi femeie așa se potrivește
Restul, c'ași plânge sărutându-te
Ș'ași spune, te revăd, Viola mea!

VIOLA. De nu stă 'n calea fericirii noastre
Nimic decât vestmântu-mi bărbătesc
Nu mă îmbrățișa până ce nu
S'or potrivi și loc și timp și soartă
Arătând că's Viola; te voi duce
La căpitanu care m'a adus
Aci'n oraș, acolo mi-e și rochia
De fată, el făcut'a să servesc
Pe acest nobil duce și de atunci
Serviciul meu a fost între seniorul
Meu și această doamnă.

DUCELE. Adevărat, vreau să-mi iau și eu partea
Din naufragiul acesta fericit
Copile tu-mi-ai spus de miu de ori
Că n'ai iubi soția-ți ca pe mine.

VIOLA. Și pot, să jur din nou tot ce ți-am spus
Și să-mi ții jurământul ferm în suflet
Cum ține acest glob de flacări focul
Ce zilele și nopțile desparte.

DUCELE. Dă-mi mâna ta. Vreau să te văd acum
In haina de femeie.

VIOLA.

Căpitanul

Ce m'a adus întâiu aci pe mal
 Are hainele mele, el acuma
 E'n închisoare, nu știu pentru ce;
 Din stărnința lui Malvolio, care
 E în serviciul doamnei!

OLIVIA.

O să'i dea

Drumul! să vie Malvolio, dar îmi pare
 Că bietul om a'nebunit de-abinelea.
 O nebunie ce mă cuprinsese
 Pe mine, mă făcuse ca să-l pierd
 Din mintea mea. Ce face el acuma.

(Clownului)

CLOWN. Drept să-ți spun d-nă, ține pe Belzebut la distanță pe cât se poate să facă un om în situația lui, a scris aci o scrisoare către d-ta, trebuia să ți-o dea azi dimineată, dar cum scrisorile unui nebun nu sunt sfânta scriptură, n'are aface la ce oră sunt predate.

OLIVIA. Deschide-o și citește-o.

CLOWN. Priviți, deci, ca să fiți convinsă că nebunul slujește țacnitului. (citește) Pentru Dumnezeu doamnă...

OLIVIA. Ce e ai înnebunit?

CLOWN. Nu, d-nă, citesc doar nebunii, dacă domnia-ta vrei să o citesc cum trebuie, atunci trebuie să-mi îngădui să dau drujmul și voci.

OLIVIA. (lui Fabian) Citește-o tu Fabian!

FABIAN. (citește) Pentru Dumnezeu, d-nă, te porți rău cu mine și lumea trebuie s'o știe aceasta, deși m'ai pus la întuneric și ai pus pe bețivul d-tale de unchiu să mă supravegheze, tot am încă

uzul minților mele ca și domnia-voastră. Am scrisoarea d-tale care m'a îndemnat să iau atitudinea ce am luat, și nu mă îndoesc că o să-mi iasă mie multă dreptate și d-tale multă rușine. Gândește despre mine ce poțesteți. Las pentru o clipă datoria mea, la o parte și vorbesc numai de nedreptatea ce mi s'a făcut.

„Malvolio cel maltratat ca nebun“.

OLIVIA. El a scris asta?

CLOWN. Da, d-nă.

DUCELE. Asta nu prea seamănă a nebunie.

OLIVIA. Dă'i drumul, Fabian, adu-l aicea

(Ese Fabian)

(Ducelui) Seniore de voești deocamdată.
Să-ți fiu o soră în loc de-ați fi soție
Noi, două nunți putem serba aci
La mine și pe cheltuiala mea.

DUCELE. D-nă, primesc oferta cu plăcere.

(Violei)

Stăpânul îți dă drumul. Pentru slujba
De firea femeiască, obicinuită
Cu dulcea și duioasa îngrijire
Și fiindcă atâta vreme m'ai numit
Stăpân, mâna mea; de acum 'ncolo
Stăpână ești stăpânului tău.

OLIVIA. (Violei)

Soră

D-ta îmi ești!

reintră FABIAN cu MALVOLIO.

DUCELE. Acesta e nebunul?

OLIVIA. Acesta e seniore, ce mai faci Malvolio?

MALVOLIO. Doamnă m'ai nedreptățit
Rău de tot.

OLIVIA. Eu, Malvolio? nici decum.

MALVOLIO. Ba d-ta. Te rog scrisoarea asta
Citește-o, n'ai să spui că nu e scrisă
De d-tă, nici că nu e pecetea
D-tale, sau că nu e născută
Din mințea d-tale. Nu se poate!

OLIVIA. Malvolio, nu este scrisul meu
Deși mărturisesc că seamănă
-Cu al meu, dar este sigur al Mariei.

FABIAN. D-nă să-mi dați și mie ascultare
Și nu lăsați ca ceartă și scandal
Să micșoreze importanța orei
Acesteia, când toți ne-am minunat
De ce am văzut. Cerând ertare
Mărturisesc, că eu și cu Sir Toby
Am vrut să păcălim pe acest Malvolio
Pentru că se purtase rău cu noi
Maria a scris scrisoarea, sfătuită
De Sir Toby, și dânsul drept răsplată
S'a cununat cu dânsa. S'a urmat
Apoi un joc mai demn de răs decât
De răsbunare, căci de cântărești
Ofensele au fost din amândouă
Părțile cam la fel.

OLIVIA. Sărman nebun.

Cum și-au bătut de tine joc cu toții!

CLOWN. Ei, dar unii sunt născuți mari, alții
dobândesc mărire și unora le cade mărirea peste
ei. Am luat și eu parte la pozna asta... eu eram

părintele Topas, d-le, dar ce-are aface? Ce Dumnezeu, îți spun, nu știu nebun....

Dar îți mai aduci aminte de „D-nă de ce faci haz de nenorocitul ăsta? De n'ai râde, ar amuți"; și astfel roata timpului aduce cu sine răsbunarea.

MALVOLIO. Da, mă voi răzbuna pe toți, să știți.
(Ese)

OLIVA. A fost adevărat cam chinuit.

DUCELE. Duceți-vă la el și împăcați-l. (Fabianese după Malvolio).

Nu ne-a spus încă ce-i cu căpitanul
Când voi știu asta și va veni vremea
Vom face și unirea cea solemnă
A inimilor noastre. Pân'atuncia
Nu vom pleca d'acilea, surioară
Vino Cesario, Cesario ești cât timp
[mai ești bărbat.

Vei fi, de'ndată ce 'mbraci alte haine,
Stăpâna lui Orsino și regină
A minții și a sufletului său
(Eș toți afară de Clown)

(Cântec)

CLOWN. De când eram printre copii
Suflă vânt, ploaie, ho, hi!...
Eu mă țineam de nebunii
Căci plouă în fiecare zi.
Dar când apoi în lume mi-au zis
Suflă vânt, cazi ploaie, ho, hi
Oamenii ușa-mi-au închis
Căci plouă în fiecare zi.

Și apoi când vai m'am însurat
 Suflă vânt, cazi ploaie ho, hi
 Găina acasă mi-a cântat
 Căci plouă în fiecare zi.

Și am ajuns să stau sub pat
 Suflă vânt, cazi ploaie ho, hi
 Și cu berea m'am mângâiat
 Căci plouă în fiecare zi.

Omul de mult a fost creat
 Suflă vânt, cazi ploaie ho, hi
 Adio, farsa s'a jucat
 V'așteptăm în fiecare zi.

— SFÂRȘIT —

